

עמוד ראשי
ברוכים הבאים
שינויים אחרונים
קווי היסוד של המכלול
ערכים מומלצים
דיווח על טעות
ערך אקראי
המכלול להורדה
תרומה למכלול

קהילה

עזרה
ייעוץ
ניוזלטר
חממה
דיונים
חדשות
לוח מודעות
יצירת קשר
ספר אורחים

בדיקת תוכן

כלים

דפים המקושרים לכאן
שינויים בדפים המקושרים
דפים מיוחדים
קישור קבוע
מידע על הדף

דף זה בשפות אחרות

הוספת קישורים

הליכוד

המונח "מחל" מפנה לכאן. לערך העוסק במתנדבי חוץ לארץ, ראו מח"ל.

הליכוד (שם מלא: "**תנועה לאומית ליברלית**"^[1]) היא מפלגה ציונית ליברלית וקפיטליסטית בימין המפה הפוליטית בישראל. היא קמה בשנת 1973 כברית מפלגות, שהתאחדו למפלגה יחידה בשנת 1988. מאז שהוקמה ועד היום למעט **הכנסת 17** היא אחת משני המפלגות הגדולות בישראל המפלגה הייתה מפלגת שלטון במהלך 36 שנים מתוך 44 השנים אחרונות (נכון לשנת 2021).

תוכן עניינים [הסתרה]

- הקמתה
- אפיון ואידאולוגיה
 - השקפה מדינית
 - ביטחון
 - כלכלה
 - דת ומדינה
- תומכים
 - עדה
- היסטוריה וציוני דרך
 - בראשות מנחם בגין
 - בראשות יצחק שמיר
 - בראשות בנימין נתניהו: כהונה ראשונה
 - בראשות אריאל שרון
 - 4.4.1 תוכנית ההתנתקות והמחלוקות
 - בראשות בנימין נתניהו: כהונה שנייה
- מבנה המפלגה
 - 5.1 סמל
- ראשי המפלגה
- נציגי הליכוד בכנסת
- תוצאות בחירות
- שיתופי פעולה וארגונים בינלאומיים
- לקריאה נוספת
- קישורים חיצוניים
- הערות שוליים

הקמתה

הליכוד הוקם ב-13 בספטמבר 1973,^[2] לקראת הבחירות לכנסת השמינית, כרשימה משותפת למספר מפלגות ותנועות:

- גח"ל (רשימה משותפת למפלגות תנועת החרות והמפלגה הליברלית, היה המרכיב העיקרי בליכוד)
- הרשימה הממלכתית
- המרכז החופשי
- התנועה למען ארץ ישראל השלמה

תנועות אלו שמרו על מוסדותיהן המפלגתיים. הרשימה לכנסת הורכבה, על פי מפתח מוסכם, מנציגי התנועות השונות. היזם העיקרי של מהלך זה, שהוביל בסופו של דבר לאיחוד מלא, היה **אריאל שרון**, שפרש באותה שנה מצה"ל. בראש הליכוד נבחר לעמוד מנהיגה הוותיק של **תנועת החרות** ומפקד האצ"ל לשעבר, **חבר הכנסת מנחם בגין**. בגין, שעד הקמת הליכוד הוביל את מפלגת חרות כסמן הימני הנצי במפה הפוליטית הישראלית, בחר להנהיג את המפלגה החדשה בדרך ימנית מתונה.

הליכוד מראשיתו חרת על דגלו את ערכי **השוויון החברתי**, **השוק החופשי** והשמירה על **המסורת והתרבות היהודית**, ערכים שעוצבו ברובם על פי משנתו של **זאב ז'בוטינסקי**.

אפיון ואידאולוגיה

הליכוד לא פרסם **מצע** מפורט לקראת **הבחירות לכנסת העשרים**. מנהיג המפלגה, **בנימין נתניהו**, התנגד לפרסום מצע מפלגתי, בטענה שיש לשפוט מפלגת שלטון לפי מעשיה.^[3] את **מצעה** האחרון פרסמה **המפלגה** ב-2009.^[4]

הליכוד

הליכוד

מדינה	ישראל
מנהיגים	מנחם בגין יצחק שמיר אריאל שרון בנימין נתניהו
אפיון	ימין ציונית לאומית-ליברלית
אידאולוגיות	ציונות ליברליזם לאומי ליברליזם כלכלי התיישבות ביהודה ושומרון היסטורית: ציונות חוויזיוניסטית
כנסות	שמינית (1973) ואילך
ממשלות	18–24, 27, 29–30, 32–35
אותיות	מחל
שיא כוחה	48 מנדטים (1981)
שפל כוחה	12 מנדטים (2006)
רשימה פוליטית	הליכוד-גשר-צומת (1996–1999) הליכוד-אח"י (2009–2013) הליכוד ביתנו (2013–2014)
נוצרה מתוך	גח"ל הרשימה הממלכתית המרכז החופשי התנועה למען ארץ ישראל השלמה
מטה	מצודת זאב, המלך ג'ורג' 38, תל אביב
מיקום במפה הפוליטית	ימין-מרכז
ארגונים בינלאומיים	הליכוד העולמי, ההסתדרות הציונית העולמית, ברית השמרנים והרפורמיסטים באירופה, האינטרנציונל השמרני, האיחוד הדמוקרטי הבינלאומי
צבעים רשמיים	כחול ולבן

נציגויות בפרלמנטים

120 / 29 **הכנסת**

השקפה מדינית

זאב ז'בוטינסקי, אביה הרעיוני של תנועת הליכוד

מבחינה מדינית, תנועת החרות, שהייתה המרכיב העיקרי בליכוד, היא ממשיכתה הרעיונית של התנועה הרוציוניסטית, אשר תבעה בעלות על כלל שטחי ארץ ישראל, כולל על עבר הירדן המזרחי. תנועת הליכוד תמכה במפעל ההתנחלויות מראשיתו, והרחיבה אותו במידה ניכרת, החל מתחילת כהונתו של מנחם בגין ועד לחילופי השלטון לאחר הבחירות לכנסת השלוש עשרה ב-1992. תומך בולט בהתיישבות ביש"ע בהנהגת הליכוד היה אריאל שרון, אשר לאורך שנות ה-80 ניצח על הקמתן של מרבית ההתנחלויות, במסגרת תפקידו כשר המחסר והתעשייה ולאחר מכן כשר הבינוי והשיכון.

בשאלת יחסי ישראל-סוריה, הביע הליכוד תמיכה עקרונית בפיתוח ההתיישבות ברמת הגולן והתנגדות לנסיגה ממנה, ואף הוביל את החלת החוק הישראלי עליה. בפועל לא גדל מספר היישובים והתושבים בגולן באופן משמעותי בתקופת שלטונו.

למרות עמדתו המוצהרת הנוקשה בסוגיית האפשרות להחזרת שטחים תמורת שלום, היה זה דווקא הליכוד בניצוחו של מנחם בגין אשר הוביל ב-1979 את הסכם השלום עם מצרים, וב-2005 אריאל שרון הוביל את תוכנית ההתנתקות, במסגרתם התחייבה ישראל לנסיגה מלאה מחצי האי סיני, יישובי חבל ימית ועזה. האפשרות לויתורים מדיניים גרמה לאורך השנים למחלוקות חריפות בתנועה יותר מכל נושא אחר. כאשר היא נעשתה ללא הסכם שלום בתוכנית ההתנתקות, היא אף הביאה לפיצול בליכוד ולהקמת מפלגת קדימה בסוף 2005.

ביטחון

מדיניותו הביטחונית של הליכוד גורסת תמיכה בצעדים תקיפים כנגד הטרור הפלסטיני, וכנגד מבצעיו בישראל ומחוצה לה. במסגרת מדיניות זו יזם שלטון הליכוד את מבצע שלום הגליל במטרה לפגוע בנכחות אש"ף בלבנון. אף על פי ששמימה זו נחלה לבסוף הצלחה עם עזיבתם הכפויה של יאסר ערפאת ואנשיו את ביירות, תרמה המלחמה לצמיחתם של ארגונים פנים לבנונים עוינים לישראל כגון חזבאללה ואמל, וגררה נוכחות ישראל בלבנון (מוגבלת החל מיוני 1985 לרצועת הביטחון) שנמשכה כ-18 שנים. בנוסף תמך הליכוד, יחדיו עם שר הביטחון מטעם מפלגת העבודה יצחק רבין, ביד תקיפה לדיכוי האינתיפאדה הראשונה. מבחינה צבאית גרידא נחלה מדיניות זו הצלחה וההתקוממות הפלסטינית האלימה גוועה ברובה, אך ישראל לא הצליחה לדכא את שאיפותיהם הלאומיות של הפלסטינים, ותדמיתה הבינלאומית נפגעה.

בשנות אוסלו הנהיג הליכוד את הימין בהתנגדות להסכם, תוך שהוא מצביע על הסכנות הביטחונית הטמונות בו. לאחר גל הפיגועים בפברואר-מרץ 1996, הובילה את קמפיין הבחירות של נתניהו הסיסמה "עושים שלום בטוח", הבאה להדגיש את נכונותו של הליכוד להמשיך בתהליך המדיני, אך תוך דרישה תקיפה מהרשות הפלסטינית לעמוד בהתחייבויות הביטחונית. ממשלת הליכוד שקמה ב-1996 המשיכה בהסכמים מדיניים עם הפלסטינים כהסכם חברון והסכם ואי, אך תבעה את עקרון ההדדיות, ודרשה מהפלסטינים לנקוט בצעדים תקיפים כנגד ארגוני טרור כדוגמת חמאס והג'יהאד האסלאמי בתמורה לויתורים מדיניים. בנוסף לא היססו ממשלות הליכוד להפעיל את צה"ל הרחק מעבר לגבולות מדינת ישראל כנגד מה שתפסו כאיומים על שלומה. כך נפגעה קשות (ולמעשה חוסלה) תוכניתה הגרעינית של עיראק במבצע אופרה, ונקטו צעדים כנגד אש"ף אף במהלך שהותו בתוניסיה לאחר גרושו מלבנון, כגון הפצצת מפקדתיו וחיסולו של אבו ג'יהאד.

כלכלה

פרק זה לוקה בחסר. אנא תרמו למכלול והשלימו אותו. ייתכן שתמצאו פירוט בדף השיחה.

גם מבחינה כלכלית ממוקם הליכוד בעל השורשים במפלגה הליברלית בימין, והוא התנגד מראשיתו למדיניות הכלכלית הסוציאליסטית של שלטון המערך, ותמך בעידוד יזמות עסקית, הקטנת המעורבות הממשלתית במשק, והפרטת גופים ממשלתיים. עם זאת ניתן לזהות שניות מסוימת בין תמיכתו של הליכוד בליברליזם כלכלי, לבין מיתוגו כמפלגה חברתית השואפת לקדם את רווחת השכבות החלשות. דוגמה לכך ניתן לראות בכהונתו של בגין, שבה לצד תוכנית המהפך הכלכלי שכללה צעדים ליברליים רבים כגון הסרת מגבלות על שוק המט"ח וביטול סובסידיות ממשלתיות, נקט הליכוד במדיניות של השקעה ממשלתית ניכרת בתקציב הרווחה, שהתבטאה בין השאר בתוכנית שיקום השכונות ובהגדלה משמעותית של קצבאות הביטוח הלאומי. לאחר כישלון התוכנית הכלכלית של הליכוד, בין השאר בגלל משבר האנרגיה העולמי ושקיעתו של המשק במשבר כלכלי קשה, ממנו נחלץ רק לאחר תוכנית הייאב הכלכלית של 1985, נקט הליכוד בגישה מתונה יותר ולא יזם רפורמות מקיפות במשק בשאר כהונתו של שמיר. חזרה מתונה למצעו הכלכלי של הליכוד הייתה בעת שובו של הליכוד לשלטון ב-1996 וב-2001 שהביאה לנקיטת רפורמות כלכליות מסוימות, אולם ניסיון משמעותי נוסף למימושה של האידיאולוגיה הכלכלית של הליכוד התרחש רק עם תחילת כהונתו של נתניהו כשר האוצר ב-2003, שהביאה עמה מדיניות קפיטליסטית תקיפה שכללה רפורמות ליברליות רבות במטרה להפחית את הוצאות הממשלה ואת נטל המס, ולהגביר את התחרותיות במשק. עם זאת, עקב ירידה בהכנסות ממסים, כמו גם עקב התחייבויות הרבות לשותפי הקואליציה, החלה ממשלתו השנייה של נתניהו את כהונתה בגלל של העלאות מיסים,^[5] ששיאן העלאת שיעור המע"מ מ-15.5% ל-16.5%. צעדים אלה היו בניגוד לדברים שאמר נתניהו ערב הבחירות.^[6]

חוקת הליכוד מגדירה את מטרת התנועה בתחום הכלכלי כחתיירה למשק חופשי תוך צמצום ההתערבות הממשלתית, לצד "אחריות ממלכתית לרמה סבירה של ביטחון הפרט, חינוך, בריאות, תעסוקה, ואיכות הסביבה".^[7]

היסטורית, אחד הדגלים העיקריים של הליכוד היה המאבק נגד הסתדרות העובדים ששלטה בידי מפא"י ובהמשך המערך. נושא זה איבד מחשיבותו עם הירידה בהשפעתה של ההסתדרות והיחלשות הקשר בינה לבין מפלגת העבודה. במשך השנים אף השתלבו בעמדות כוח בליכוד ראשי ועדי עובדים חזקים במשק, כחיים כץ מוועד התעשייה האווירית ופנחס עידן מוועד עובדי רשות שדות התעופה.^[8]

בשאלת יחסי דת ומדינה והמאבק על הסטטוס קוו נחשב הליכוד למקורב לפלג המסורתי בוויכוח. הליכוד תמך בחוקים שונים בטענות על שמירת צביונה היהודי של המדינה כגון חוק החמץ שאסר הצגת חמץ למכירה בפסח, וחוק יסודות המשפט שקבע כי יש לפנות ל"עקרונות מורשת ישראל" במקרה של לאקונה בחוק. גם במאבקים על פתיחת מקומות בילוי ומסחר בשבת, שפרצו במלוא עוזם במהלך שנות ה-90, התייצב הליכוד בדרך כלל לצד הדתיים. הדבר היה בניגוד לעמדותיו של ז'בוטינסקי שהיה בעל השקפה חילונית. המפד"ל הייתה חברה בכל ממשלות הליכוד עד לתוכנית ההתנתקות, והחינוך הממלכתי דתי, כמו גם מפעל ישיבות ההסדר והמכינות קדם צבאיות זכו לתמיכה רבה בתקופה זו. עם התבססות חזון גוש אמונים בלב הקונצנזוס הציוני דתי, הלך והפך שידוך זה לברור מאליו, וימיה של תנועת המזרחי כבת ברית קבועה של שלטון מפא"י והמערך חלפו ללא שוב.

ממשלות הליכוד, למעט ממשלת ישראל ה-30 וממשלת ישראל ה-33, כרתו ברית עם המפלגות החרדיות. ממשלתו של בגין הסירה את המגבלה על מספר הפטורים הניתנים במסגרת הסדר תורתו אומנותו (שעמד אז על 800 בשנה), פעולה שהביאה ברבות השנים למצב בו 11% ממחזור הגיוס אינו מתגייס מסיבה זו, נכון ל-2007. ממשלות הליכוד גם הגדילו במידה ניכרת את תקציב הישיבות, החינוך העצמאי ורשת מעיין החינוך התורני של ש"ס, כמו גם את התמיכה בעמותות חרדיות. בגין החליט גם על הענקת קצבת הבטחת הכנסה גם לאברכים. אף על פי שגם ממשלות המערך הפגינו נכונות לוותרים מופלגים לחרדים במסגרת הקואליציות שהקימו לאורך השנים, נראה שהמרכיב המסורתי החזק בקרב גרעין התמיכה של הליכוד והצבעה לליכוד בעיקר בקרב אוכלוסייה המגדירה את עצמה כמסורתית ודתית, ומנגד אפיון החילוני המובהק של תנועות השמאל בישראל,^[9] זיהוין בקרב המגזר החרדי כחלק מאליטה מעולם לא חשו עצמם החרדים כשייכים, גרמו להזדהות רגשית עם הליכוד בקרב רבים במגזר החרדי, ובו בזמן לרגשי טינה עמוקים כלפי המערך והעבודה. רגשות אלו התבטאו בין השאר בנאום השפנים והחזירים של הרב שך.

שבר גדול ביחסיו של הליכוד עם הדתיים הלאומיים אירע בזמן תוכנית ההתנתקות ב-2005, במהלכה הובילה ממשלה בראשות הליכוד את פינוי כלל יישובי רצועת עזה וצפון השומרון. אמנם העובדה שהמהלך הפתאומי היה מזוהה עם שרון יותר משהיה מזוהה עם הליכוד, וכי רוב התומכים בו עזבו לקדימה לאחר פילוג התנועה, הביאה במידה מסוימת לאיחוי הקרע, אך האפשרות לוותרים מדיניים נוספים מוסיפה להיות מוקש אפשרי ביחסיו של הליכוד עם הציבור הדתי-לאומי. בניגוד לברית זו עם הדתיים הלאומיים, אשר על כל קשייה מתבססת על חזון מדיני משותף ואמונה באידאולוגיה הציונית, כמו גם על נכחות מסורתית ואף דתית חזקה בתוך הליכוד, נראה שהחיבור לחרדים היה פוליטי יותר מאשר אידאולוגי, ואידיאל לימוד התורה כדרך חיים לא זכה מעולם לתמיכה רבה במפלגה. גם הסתגרותם המופגנת של החרדים מפני החברה הישראלית לא אפשרה חיבור משמעותי בינם לליכוד. עקב כך בשנת 2003 הסכים הליכוד ללא היסוס רב לדרישתה של מפלגת שינוי להקים קואליציה ללא חרדים לאחר הבחירות לכנסת השש עשרה, ואף קיצץ עמוקות בקצבאות במסגרת מדיניות הכלכלית של הממשלה שהוקמה בראשותו לאחריהן. גם בהתלהט הוויכוח סביב נושאי הגיוס והיתר המכירה בשנות השמיטה, התנגדו ככלל אנשי הליכוד לגישתם ההלכתית הנוקשה של החרדים.^[10]

תומכים

בשנים 1969–1992 היו תומכי הליכוד צעירים יותר בממוצע מתומכי המערך. ככל הנראה, הסיבה לכך היא בתחלופה חזרתית ולא בשינוי אישי אצל המצביעים במהלך החיים. לעומת זאת, לא נמצא כל קשר בין מגדר לבין דפוסי הצבעה. מצביעי הליכוד הגיעו בממוצע ממעמד יותר נמוך. בעוד בסקרים לא נמצא קשר בין דפוסי הצבעה לרמת הכנסה, מצביעי הליכוד גרו בצפיפות דויר יותר גדולה והיו בעלי השכלה יותר נמוכה. הבדלי השכלה בין מצביעי הליכוד והמערך לא נמצאו בשנים 1969–1977, אך התחילו להופיע בבחירות 1981 והתחזקו בבחירות של 1984–1992.^[11]

בשנים 1969 ו-1973 לא היו מצביעי הליכוד דתיים יותר ממצביעי המערך, אף על פי שהם תמכו יותר בצביון יהודי למדינה, אולם בשנים 1977–1981 היו מצביעי הליכוד דתיים יותר ממצביעי המערך ובבחירות 1984–1992 היו מצביעי הליכוד הרבה יותר דתיים ממצביעי המערך ומפלגת העבודה.^[11] תוצאות בחירות 2015, הצביעו על תמיכה משמעותית וחזקה לליכוד בערי הפריפריה של ישראל. בבחירות אלו התבסס ניצחון הליכוד על תמיכתם של מצביעים מסורתיים ודתיים מערי הפיתוח ומההתנחלויות ביהודה ושומרון.

עדה

עיקר תומכי המפלגה הליברלית היו אשכנזים, כך שלמרות תמיכה של מזרחים ותיקים בתנועת החרות, גח"ל לא זוהתה בהכרח עם תומכים מזרחיים. במעבר מגח"ל ב-1969 לליכוד ב-1973 גברה התמיכה של המזרחים בליכוד ובבחירות 1977 גדלה התמיכה עוד יותר כך שהליכוד גבר על המערך בבחירות אלו כמעט בכל השכונות, היישובים והערים בהם האוכלוסייה הייתה בעיקרה של מזרחים. בשנה זו היו כ-52% ממצביעי הליכוד מזרחים (ילידי אסיה-אפריקה או ילדים של אב יליד אסיה-אפריקה), 38% אשכנזים (ילידי אירופה-אמריקה או ילדים של אב יליד אירופה-אמריקה) ו-10% ילידי ישראל. ב-1977, 53% מהמזרחים ו-44% מילידי ישראל הצביעו לליכוד, אך רק 20% מהאשכנזים.^[12]

התמיכה של המזרחים בליכוד, ובגח"ל ממנה צמח הליכוד, התגברה עם השנים והייתה בעלת היקף שונה בהתאם למרחק מהערים הראשיות של ישראל. המזרחים הוותיקים תושבי שכונות ישנות בערים הגדולות, כמו מוסררה, נחלאות, כרם התימנים, שכונת התקווה, כפר שלם, נווה שלום וואדי סאליב, היו תומכים מסורתיים של תנועת החרות וכבר ב-1965, זכתה גח"ל בתמיכה של 40.7% בממוצע בשכונות אלו. לאחר הקמת הליכוד ב-1973 עלה שיעור התמיכה ל-46.7% וב-1977 הגיע ל-55.7%. בשכונות עולים בערים הגדולות, דוגמת חוממה, קריית יובל, עיר גנים, פרדס כץ, תל גיבורים וג'סי כהן בחולון, עמישב, תל כביר, מחנה דוד בחיפה רמת הרצל וזורה בנתניה, זכה גח"ל בבחירות לכנסת השישית ב-1965 ב-25.6% בממוצע. התמיכה עלתה עם השנים, בשנת 1973 זכה הליכוד ברב שיעור העולים ביותר קולות מהמערך, וב-1977 הגיעה התמיכה בליכוד ל-47.4% בממוצע. בערי עולים ליד הערים הוותיקות, דוגמת אור יהודה, ראש העין, אור עקיבא, קריית אתא, יהוד, לוד, קריית ים ורמלה, היה שיעור תמיכה דומה לזה שבשיכונות העולים בערים. התמיכה עלתה מ-23.7% ב-1965, ל-45.8% ב-1977. בערי הפיתוח היה שיעור התמיכה בגח"ל ב-1965 נמוך יחסית ועמד על 17.5% בממוצע. עמירם גונן משער שהסיבה לשיעור נמוך זה הוא התלות של תושבי הפריפריה בשלטון המרכזי. שיעור התמיכה בערי הפיתוח

עלה ב-1977 ל-44.1% ובשנה זו הליכוד קיבל יותר קולות מהמערך כמעט בכל ערי הפיתוח.^[13]

הזיהוי של הליכוד עם המזרחים הגיע לשיאו בבחירות לכנסת העשירית ב-1981, שבהן היה השסע העדתי חלק מרכזי במערכת הבחירות. בעצרת בחירות של המערך אמר **דודו טופז**, במה שנודע כ**נאום הצ'לצ'חים**: "תענוג לראות את הקהל הזה, ותענוג לראות שאין כאן צ'לצ'חים שהורסים אספות בחירות... הצ'לצ'חים הם במצודת זאב. הם בקושי שין גימלים, אם הם בכלל הולכים לצבא. כאן נמצאים החיילים ומפקדי היחידות הקרביות". **מנחם בגין** הגיב למחרת על הדברים באומרו לבחוריו להתקשר למכריהם:

רק תספרו להם מה אמר פה דודו טופז, כל העם חייב לדעת את זאת. זה משפט אחד בסך-

הכל: הצ'לצ'חים כולם במצודת זאב. אשרינו שהם במצודת זאב

הזיהוי של הליכוד עם המזרחים המשיך להיות חזק מאוד גם בשנים שלאחר מכן. בבחירות 1992, 41% מהמזרחים ו-24% מילידי ישראל הביעו לליכוד, אך רק 16% מהאשכנזים. כתוצאה מכך, 68% ממצביעי הליכוד היו מזרחים, 21% אשכנזים ו-11% ילידי ישראל.^[12] ירידת כוחן של המפלגות הגדולות, עלייתה של **מפלגת ש"ס** ועליית שיעור ה**נישואים הבין עדתיים** הקהו את השיך העדתי של המפלגות הגדולות בישראל, כך שאף על פי שעדיין יש לליכוד יותר תמיכה אצל המזרחים, השיך אינו כה מובהק.^[14]

היסטוריה וציוני דרך

בראשות מנחם בגין

מנחם בגין

בבחירות לכנסת השמינית (1973) התמודד הליכוד וזכה ב-39 מנדטים, לעומת 51 למערך. ב-1976 התאחדו המפלגות הקטנות הרשימה הממלכתית, התנועה למען ארץ ישראל השלמה, וה**מרכז העצמאי** (פורשי המרכז החופשי) והקימו את **מפלגת לע"ם**, שנשארה חברה בסייעת הליכוד. עם הקמת לע"ם, התבססה המפלגה החדשה כחטיבה השלישית בגודלה בליכוד, לצד חירות והמפלגה הליברלית.

בשנת 1976 התקיימה ועידת הליכוד ב**חברון**, לפי דרישת **מנחם בגין**. בוועידה נקבע כי "השאיפה היא להחיל את הריבונות הישראלית על יהודה ושומרון".^[15]

בבחירות לכנסת התשיעית ב-17 במאי 1977, שהתקיימו על רקע **אינפלציה** גואה, טראומת **יום הכיפורים** ממנה לא הצליחה עדיין המדינה להתאושש, ותחושת מיאוס ציבורי הולכת וגדלה כלפי פרשות שחיתות בהן היו מעורבים בכירי המערך, ובמיוחד ההאשמות כנגד **אשר ידלין** ו**אברהם עפר** ו**פרשת חשבון הדולרים** שהביאה לפרישתו של ראש הממשלה **יצחק רבין**, הסתמנה לראשונה אפשרות אמיתית לחילופי שלטון בישראל. בנוסף לכך נראה היה כי בני הברית המסורתיים של שלטון המערך אינם מוכנים עוד לחסות בצילו, ואירועים כגון **יום האדמה** ומשבר קליטת מטוסי ה-F-15 בשבת, אותתו על התרחקותם של הציבור הערבי והדתי ממנו.

על היערכות הליכוד למערכת הבחירות העיב התקף לב קשה ממנו סבל בגין בתחילת אפריל, אשר מנע ממנו ליטול חלק ברוב שלבי המערכה. לבסוף למרות בריאתו הרופפת, הצליח בגין להשתתף ב**עיונות טלוויזיוני** ראשון מסוגו מול שמעון פרס. אף שבעיונות לא היה מנצח ברור, הצליח בגין לשלול את התדמית הקיצונית שביקשו להדביק לו אנשי המערך, והצטייר כמנהיג שקול ומוכן להנהגה.

הליכוד ניצח בבחירות עם 43 מנדטים, לעומת 32 בלבד למערך, ומנחם בגין היה לראש הממשלה. ניצחון הליכוד כונה בפי שדר החדשות **חיים יבין** "**מהפך**", מילה שהפכה למטבע לשון שגור בפי רבים. הייתה זו הפעם הראשונה בתולדות מדינת ישראל בה ראש הממשלה הנבחר לא היה נציג תנועות הפועלים על גלגוליהן השונות, ושלטונם הרציף של **מפא"י** ויורשיה, שנמשך למעשה עוד מאז הקמתה בימי ה**יישוב** ב-1930, הגיע לידי סיום. ההלם עם היוודע התוצאות ניכר היטב על פניהם של חברי המערך, ומזל"ל העבודה **יצחק בן-אהרן** כינה אותן "הכרעה לא לגיטימית" וטען כי "אם זה רצון העם – אז צריך להחליף את העם".

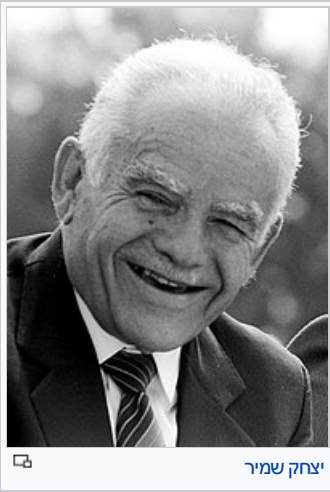
הישיגה העיקריים של ממשלת הליכוד הראשונה היו **הסכם השלום עם מצרים**, הנפת נס ההתיישבות היהודית ב**יש"ע** ו**גבליל**, תוכנית שיקום שכונות והפצצת הכור הגרעיני ב**עיראק** במסגרת **מבצע אופרה**. בנוסף נחקק בתמיכת ממשלת בגין **חוק ירושלים**, שעיגן בחוק את מעמדה של **ירושלים** המאוחדת כבירת **מדינת ישראל**.

ב-1981, על רקע מערכת בחירות סוערת במיוחד **לכנסת העשירית** זכה הליכוד ב-48 מנדטים לעומת 47 של המערך והקים ממשלה צרה בראשותו של בגין. ממשלה זו ידועה בשל המשכם של מפעלי הממשלה הקודמת, חקיקת **חוק רמת הגולן**, וכן בשל החלטתה על היציאה **למבצע שלום הגליל**.

ב-1983 התפטר מנחם בגין מראשות הממשלה ומראשות הליכוד בהצהירו "אינני יכול עוד". עד לפטירתו ב-9 במרץ 1992 התבודד בביתו ולא שב לפעילות ציבורית.

בראשות יצחק שמיר

ראש הממשלה השני מטעם הליכוד היה **יצחק שמיר**, אשר מונה לראשות הממשלה בעקבות פרישתו של בגין בשנת 1983. זאת, לאחר שניצח את דוד לוי בבחירות שנערכו במרכז הליכוד. כבר בחודשי כהונתו הראשונים, נאלץ שמיר להתמודד עם משברים רבים. **אסון צור השני** שהתרחש ב-4 בנובמבר 1983 המחיש את פגיעותו של צה"ל, שהיה שריו עדיין בעומק לבנון. גם המצב הביטחוני בפנים הארץ נראה כמדורדר, לאחר אירועים כגון פיגוע **באוטובוס** בירושלים ב-6 בדצמבר 1983 (שנחשב לאירוע חריג בזמנו), וה**שתלטות מחבלים על קו 300**, שגררה אף משבר פוליטי-חוקתי קשה לאחר שנתגלה כי אנשי ה**שב"כ** הרגו שניים מן המחבלים בחקירתם, לאחר שאלו נחלצו ללא פגע מהפיגוע עצמו. באופן חריג נאלצה הממשלה להתמודד גם עם **טרור יהודי**, לאחר שנתגלה דבר קיומה של **המחתרת היהודית**

יצחק שמיר

שהייתה אחראית לשורת פיגועים כנגד הפלסטינים ביהודה ושומרון.

במישור הכלכלי סבלה המדינה מכישלון תוכנית "המהפך הכלכלי", עלותה של מלחמת לבנון, המיתון העולמי, ומשבר מניות הבנקים שפרץ במלוא עוצמתו ב-2 באוקטובר 1983 לאחר שהבנקים לא יכלו להמשיך לווסת את מניותיהם בבורסה. כל אלו הכו בכלכלת ישראל, גרמו להיפר-אינפלציה, והביאו את המשק אל סף התמוטטות.

גם הקיטוב בין המחנות הפוליטיים בארץ, שעלה אל השטח בעקבות מלחמת לבנון, המשיך להחמיר, ורציחתו של פעיל שלום עכשיו אמיל גרינצוויג הביאה את האלימות הפוליטית בארץ לשיא חדש.

למרות כל אלו הצליח שמיר למתן את הירידה הקשה שהייתה צפויה בכוחו של הליכוד, ובבחירות לכנסת ה-11 ב-1984 זכה הליכוד ב-41 מנדטים, לעומת 44 למערך בראשות שמעון פרס. בשל התיקו הפוליטי היחסי שנוצר נאלץ פרס להקים ממשלת אחדות לאומית יחד עם הליכוד. במסגרת הסכם חטציה עמד בראשה פרס למשך שנתיים, ולאחר מכן שמיר החל מ-1986 למשך שנתיים נוספות. ממשלת אחדות זו התאפיינה בעיקר במאמציה המוצלחים לבלום את האינפלציה המשתוללת ולייצב את המשק, וכן בהמשך הנסיגה ההדרגתית מדרום לבנון, וביסוס רצועת הביטחון. בנוסף זכור הסכם לונדון שיזם פרס לשלום עם ירדן במסגרתו תשלטו אז בפלסטינים בשטחי ישי"ע, הסכם שלא יצא אל הפועל בשל התנגדות שמיר.

בתקופה זו בלטה תופעת המחנאות והמאבקים הפנימיים בליכוד, ובמיוחד בלטו דוד לוי, ואריאל שרון כאופוזיציה לשמיר. למרות מאמציהם לא הצליחו השניים ליצור איום ממשי על שמיר, על אף מאבקים פנימיים לא קלים, שהגיעו לשיאם בכינוס מרכז תנועת החרות שפוצץ ב-1986 על ידי פעילים ממחנה לוי.^[16] שמיר אמר אחרי הכנס: "זוהי תנועה שמאבדת את עצמה לדעת".^[17]

באוגוסט 1988 אוחדו סופית מוסדות חרות והליברלים והתנועה החדשה נקראה הליכוד – תנועה לאומית ליברלית. לאחר הבחירות לכנסת השנים עשרה הקים יצחק שמיר פעם נוספת ממשלת אחדות עם המערך, אך בראשותו. גם בממשלה זו ניסו לקרוא על שמיר תיגר מימין "החישוקאים": אריאל שרון, דוד לוי, ויצחק מודעי. בכינוס מרכז הליכוד בפברואר 1990, שזכה לכינוי "ליל המיקרופונים" ביקש שמיר את אמון חברי המרכז בו ובמדיניותו. בעוד מורמות אצבעות החברים, החל שרון לקרוא ממיקרופון אחר: "אני שואל את חברי המרכז: מי בעד חיסול הטרור? שירים את ידו! מי נגד שיתוף מגורשים? שירים ידו! מי נגד שיתוף ערביי מזרח ירושלים? ירים ידו!"^[18]

ב-1990 התפוררה ממשלת האחדות עקב "התרגיל המסריח" שבו ניסה שר האוצר שמעון פרס לרקוח בחשאי הסכם עם החרדים להקמת ממשלה בראשותו. לאחר כישלונם של פרס להרכיב קואליציה, וקריאתו המפורסמת של שמיר "אברשה חזרו הביתה!" אל חבר הכנסת אברהם שריר שעזב קודם לכן את הליכוד, הוקמה ממשלת ימין-דתיים צרה, שזכרה בעיקר בשל הסכמת שמיר להשתתף בוועידת מדריד ובהסכמתו למשא ומתן עם הצדדים במזרח התיכון מלבד אש"ף, בשל ההבלגה הישראלית במלחמת המפרץ ובשל מפעלי העלייה מברית המועצות לשעבר ועליית יהודי אתיופיה. בבחירות לכנסת השלוש עשרה ב-1992 נחל הליכוד תבוסה והשיג רק 32 מנדטים, וזאת לעומת 44 מנדטים לעבודה. בעקבות כך פרש יצחק שמיר מתפקידו כיו"ר המפלגה.

בראשות בנימין נתניהו: כהונה ראשונה

בנימין נתניהו

לאחר התפטרותו של שמיר התמודד נתניהו על תפקיד יו"ר המפלגה מול דוד לוי, משה קצב ובני בגין. מערכת הבחירות לוותה בחילופי האשמות והשמעות קשות בין נתניהו ללוי, שיאן בפרשת הקלטת הלוהטת, בה טען נתניהו בשידור ישיר בטלוויזיה כי "בכיר בליכוד המוקף חבורת פושעים" מנסה לסחוט אותו באמצעות קלטת מביכה. למרות הפרשה, שהדיה ירדפו את שני האישים למשך שנים ארוכות, נבחר נתניהו ברוב גדול להנהגת הליכוד.

נתניהו הנהיג את הליכוד באופוזיציה לממשלת רבין ובהתנגדות להסכמי אוסלו, וביסס את מעמדו בראשותו. לאחר רצח רבין התנגד נתניהו להקדמת הבחירות משום שסבר שהדבר יתפרש כניצול לא ראוי של הרצח. במהלך כהונת הכנסת הגיעו יחסיהם של נתניהו ולוי, שדומה היה שלא יכלו להחמיר עוד, לשפל חדש כאשר זה האחרון פרש מהליכוד והקים את מפלגת גשר. ערב הבחירות לכנסת ה-14 הצליח נתניהו לצרף את לוי ומפלגתו, כמו גם את צומת של רפאל איתן, לרשימה משותפת בראשותו. יותר משנעשה הדבר על מנת להגדיל את כוחו של הליכוד, הייתה מטרת האיחוד למנוע מהשניים להתמודד מול נתניהו בבחירות האישיות לראשות הממשלה שהתקיימו אז לראשונה, ויעיד על כך השריון הלא פרופורציונלי לכוחן האמיתי שניתן למפלגותיהם: שבעה נציגים במקומות שנחשבו ריאליים לכל אחת מהן.

בבחירות זכה נתניהו בראשות הממשלה ברוב דחוק מול שמעון פרס, אך הרשימה המשותפת זכתה רק ל-32 מנדטים, מהם 22 לליכוד. נתניהו לא הצליח לשמור על יחסים טובים עם שריו והביא לפרישת מספר שרים מהממשלה ולאחר מכן מהליכוד. תנועת "גשר" של דוד לוי פרשה מהשותפות עם הליכוד וחברה לקראת הבחירות לכנסת החמש עשרה וראשות הממשלה בשנת 1999, לעבודה במסגרת ישראל אחת. נתניהו ניסה בעת ובעונה אחת להמשיך בתהליך אוסלו שאליו הייתה מחויבת הממשלה בהסכמי בינלאומיים, ולנקוט קו תקיף יותר נגד הפלסטינים בהתאם לעמדתו הניצית המסורתית של הליכוד, אך לא הצליח להביא את שריו לתמוך בדרכו. בני בגין פרש מהממשלה בעקבות הסכם חברון ולאחר חתימת הסכם ואי שהביא להקדמת הבחירות, הקים את חרות ב-23 בפברואר 1999. מנגד, קבוצת חברי כנסת שהיו ממוקמים משמאלו, בראשות יצחק מרדכי, חברו להקמת מפלגת המרכז. צומת החליטה גם היא שלא להתמודד בבחירות ביחד עם הליכוד.

בבחירות 1999 הפסיד נתניהו לברק בבחירות האישיות לראשות הממשלה, והליכוד בראשותו השיג 19 מנדטים בלבד, שיא שלילי כמוהו לא נראה מאז הקמתו. בעקבות התבוסה פרש נתניהו מהנהגת הליכוד ומהכנסת.

בראשות אריאל שרון

אריאל שרון

לאחר פרישתו של נתניהו מונה **אריאל שרון** לשמש במקומו כיושב ראש זמני. ב-2 בספטמבר 1999 גבר שרון בפריימריז על **אהוד אולמרט**, **מאיר שטרית** ופרופ' ולדימיר הרצברג, ונבחר באופן רשמי לראשות המפלגה. שרון הנהיג את הליכוד בזמן תקופת כהונתו של **אהוד ברק** כראש הממשלה. כיו"ר הליכוד, יזם שרון תוכניות הבראה וייעול במנגנוני התנועה, צמצם את הגרעון התקציבי של המפלגה והחל במסע לראשות הממשלה. בחודש יולי 2000 הוביל הליכוד את בחירתו של חבר הכנסת מטעמו, **משה קצב**, ל**נשיא מדינת ישראל**. ב-2001, על רקע כישלון **ועידת קמפ דייוויד** ופרוץ **האינתיפאדה השנייה**, התנהלו **בחירות חדשות לראשות הממשלה**. בנימין נתניהו סירב להתמודד ללא בחירות חדשות לכנסת והשאיר את הבמה לאריאל שרון שזכה ברוב מוחץ ונתמנה לראש הממשלה, לאחר שהקים **ממשלת אחדות עם מפלגת העבודה**. חודשים אחדים לאחר שנבחר שרון לראשות הממשלה הכריז בפני כנס מורות בלטרון, בניגוד למצע הליכוד, כי הוא מוכן לאפשר לפלסטינים הקמת מדינה עצמאית. על רקע כוונותיו אלו יזמה קבוצה של חברי מרכז הליכוד בשם "הפורום לשמירת ערכי הליכוד" שבראשה עמד ח"כ **אלי כהן**, הצעת החלטה הקובעת כי הליכוד מתנגד להקמתה של **מדינה פלסטינית** בין הירדן ליס. הצעת החלטה זו התקבלה על ידי מרכז הליכוד, הגוף המחוקק והעליון של התנועה, ברוב מוחץ.

בנובמבר 2002 פרשה **מפלגת העבודה** מהממשלה, והובילה את המערכת הפוליטית לבחירות חדשות. בבחירות המקדימות שנערכו בליכוד לקראת הבחירות הכלליות, שנערכו לאחר שבנימין נתניהו קיבל את הצעתו של שרון לשמש **כשר החוץ**, התמודד נתניהו מול שרון על הנהגת הליכוד, אך הפסיד ושרון נבחר לעמוד בראש הליכוד. לאחר ההתמודדות הפנימית חבר נתניהו לשרון ו**בבחירות לכנסת השש עשרה** ב-2003 ניצח שרון פעם נוספת ונבחר לראשות הממשלה, והליכוד קיבל 38 מנדטים, פי שניים מבכנסת הקודמת. זמן קצר לאחר מכן התאחדה מפלגת **ישראל בעליה** עם הליכוד, ומספר המנדטים שלו הגיע ל-40.

את מדיניותה הכלכלית של **הממשלה החדשה** הוביל נתניהו שמונה לשר אוצר, וזאת אף על פי שרצה תחילה להמשיך בתפקידו כשר חוץ. **בתקופתו הובילה הממשלה רפורמות כלכליות ליברליות רבות**, שכללו בין השאר קיצוץ חד בקצבאות הרווחה, הורדת מיסים (לצד ביטול פטורים והרחבת בסיס המס), והפרטת גופים ממשלתיים. השיפור במצבו של המשק שהיה נתון במשבר מאז פריצת **האינתיפאדה**, והצמיחה הגבוהה בשנים שלאחר מכן מיוחסים על ידי רבים למדיניות זו, אף על פי שיש הטוענים^[דרושה הבהרה] כי אמצעים חריפים אלו הובילו לפגיעה קשה מדי בשכבות החלשות, ואף פגעו בבסיס התמיכה של הליכוד.

בתקופה זו גברה הביקורת בציבור על כוחו העצום של מרכז הליכוד, שנבע משליטתו על בחירת הרשימה לכנסת, ומהגידול הפוליטי בכוח של הליכוד כולו.^[19] בתקופתו הועלו טענות על סידור מכרזים לחברי מרכז ומיננים פוליטיים מתרבים במשרדי הממשלה שנשלטו על ידי התנועה, כמו גם על תופעות אוזטריות יותר כגון נוכחות ערה של חברי הכנסת של התנועה באירועים משפחתיים של חברי המרכז, מתוך רצון לשמור על יחסים טובים איתם. גם ריחוק גופים מקצועיים ממוקדי קבלת ההחלטות, שהתקבלו בתכיפות הולכת וגדלה ב"פורום החווה"^[20] והתחושה בקרב חלקים בציבור כי ויתוריו המדיניים המפתיעים של שרון נבעו מרצון להימנע מהעמדה לדין בשל החשדות הפליליים נגדו,^[21] גררו האשמות בדבר השחתת הנורמות הציבוריות.

תוכנית ההתנתקות והמחלוקות

ב-2004 החל שרון לקדם תוכנית פרי יוזמתו, **תוכנית ההתנתקות**, שעיקרה פינוי **רצועת עזה מהתנחלויות** ישראליות ויציאת הצבא ממנה, וכן פינוי ארבעה יישובים בצפון השומרון. בשל התנגדות עזה נוספת מצד גורמים בתנועה החליט שרון להעמיד את התוכנית לאישור חברי הליכוד.^[22] תוצאות המשאל היו דחיית תוכנית ההתנתקות על ידי מתפקדי הליכוד, ברוב של 59.5%.^[23] חרף דחיית התוכנית הצהיר שרון שמני וגמור עמו לבצע והוא הביא אותה למשאל נוסף בפני חברי מרכז הליכוד, תוך הבטחה כי תוצאות המשאל יחייבו אותו, על אף שאין למשאל זה תוקף חוקי מחייב.^[24] לאחר שהתוכנית נדחתה גם במשאל שנערך בקרב חברי המרכז אמר שרון "נכשלתי, אחשוב על תוכנית חדשה" והביא את התוכנית לאישור הממשלה,^[25] תוך שהוא מאיים כי שר שלא יתמוך בתוכנית יפוטל. התוכנית אושרה על ידי הממשלה ומאוחר יותר הובאה להצבעה בכנסת, שוב כששרון מאיים על חברי סיעת הליכוד כי ינקטו סנקציות נגד ח"כ שלא יצביע בעד ההצעה. התוכנית אושרה בכנסת בהצבעה שכונתה "**ליל השפנים**" וביצועה החל ב-15 באוגוסט 2005 והושלם ימים אחדים לאחר מכן. היו שאמרו כי בעקבות ההחלטה לבצע את התוכנית חל פילוג "דה-פקטו" בליכוד, כאשר שלושה-עשר מחברי-הכנסת של הסיעה, שכונת "המורדים" (על ידי נאמני שרון), הצביעו כנגד ממשלת שרון בשל הפרת החלטת משאל המתפקדים על-ידו. כשבוע לפני ביצוע התוכנית התפטר שר האוצר, בנימין נתניהו, מן הממשלה.^[26]

בהצבעה שנערכה בוועידת הליכוד על הקדמת הבחירות לראשות המפלגה, דחה המרכז את ההצעה ברוב של כחמישים ושניים אחוזים. תוצאה זו נחשבה לניצחון לשרון ולתבוסה קשה ליריבו הפוליטי, בנימין נתניהו.

שרון גם לא נענה להחלטת ועידת הליכוד לקיים משאל עם בנושא תוכנית ההתנתקות, אף שגם רוב גדול בסיעה – 27 חברי כנסת תמך בקיום משאל עם כזה. בהצבעה על הנושא בכנסת התפלגה הסיעה בהצבעה ו-13 שרים וח"כים הצביעו בכנסת כנגד משאל עם בניגוד לעמדת הסיעה, כתוצאה מכך נפלה ההצעה לקיים **משאל עם** בעניין תוכנית ההתנתקות. ימים אחדים לאחר מכן הביא שרון לכנסת לאישור את הצעתו למנות כשרים חדשים בממשלתו את **רוני בר-און** ואת **זאב בויס**^[27] והודיע לכנסת על מינוי סגני שרים שהתנגדו כמוהו למשאל העם. המינויים החדשים זכו לגינוי רחב של כל סיעות הבית, משום שנראו כמתן תמורה אישית על דרך ההצבעה של אותם ח"כים. שרון הסיר את הצעתו למינוי השרים מאחר שקבוצת חברי כנסת במפלגתו הודיעו שלא יתמכו בה ולא הובטח למינוי הרוב הדרוש. בעקבות כישלון המינויים אמר שרון "בסך הכל רציתי לעשות טובה לחברים, למה שקרה היום יהיו השלכות גדולות".

ימים ספורים לאחר פרשת מינוי השרים, בנובמבר 2005 פרש שרון מהליכוד על רקע ההתנגדות העזה במפלגה למהלכו האחרונים ועל רקע כישלון מינוי השרים. יחד עם עוד שלושה-עשר חברי כנסת שפרשו מהליכוד הוא הקים את מפלגת **קדימה**. זמן קצר לאחר מכן

בראשות בנימין נתניהו: כהונה שנייה

שלט בחירות 2006 של הליכוד

עם פרישת שרון החל מסע הבחירות לראשות הליכוד, כשהמתמודדים היו בנימין נתניהו, **סילבן שלום**, **שאל מופז**, **משה פייגלין**, **עוזי לנדאו** ו**ישראל כץ**.^[28] הבחירות המוקדמות התקיימו ב-19 בדצמבר. בתחילת דצמבר הודיע המועמד עוזי לנדאו על פרישתו מהמירוץ ותמיכתו בבנימין נתניהו על בסיס **מצע מדיני** משותף.^[29] כשבוע לאחר מכן, הודיע שר הביטחון שאל מופז במפתיע על הצטרפותו למפלגת **קדימה** בניגוד לעמדתו המוצהרת הקודמת.^[30] בנימין נתניהו זכה בבחירות אלו ברוב גדול, עם 44 אחוזי תמיכה, ושב לראשות הליכוד.^[31]

בבחירות 2006 ספגה סיעת הליכוד, בראשות בנימין נתניהו, את המכה הקשה בתולדותיה. לאחר מערכת הבחירות בהן גרפה מפלגת **קדימה** בראשות **אהוד אולמרט** אחוז נכבד מהמצביעים הפוטנציאליים של הליכוד, התרסקה הליכוד ממפלגת שלטון בעלת 38 מנדטים ל-12 מנדטים בלבד, ובכך הפכה לסיעה השלישית בגודלה בכנסת, השווה

בגודלה לסיעת **ש"ס**. עם זאת, כיוון שהליכוד הייתה הסיעה הגדולה ביותר באופוזיציה (ש"ס הייתה בקואליציה), כיהן יושב-הראש שלה, בנימין נתניהו, כ**ראש האופוזיציה**, עד לבחירות לכנסת ה-18.

למרות התבוסה הקשה שספגה המפלגה בהנהגתו, זכה נתניהו לעדנה מסוימת בעין הציבור לאחר שאירועים כגון **השתלטות החמאס על רצועת עזה** והתגברות ירי **הקסאמים**, ובצידם פריצת **מלחמת לבנון השנייה** נראו כמוכחים את אזהרותיו המוקדמות בדבר הסכנות הביטחוניות הטמונות לישראל, אזהרות שתוארו בזמן הבחירות כ"קמפיין הפחדה" זכו ללעג מצד מתנגדיו.^[32] גם פעילות ההסברה הענפה מחוץ לישראל בה עסק בזמן המלחמה בלבנון זכתה להערכה. מדיניותו הכלכלית הקפיטליסטית שהובילה לתבוסתו בבחירות, נחשבה לאחד הגורמים לשגשוג הכלכלי המחודש (ששרר עד פרוץ **משבר הסאבפריים**).

ביולי 2007, לאחר הבחירות המקדימות לראשות **מפלגת העבודה** שבהן ניצח **אהוד ברק**, החליטו ראשי הליכוד כי עליהם להיערך לבחירות הבאות לכנסת ולהקדים את הבחירות לראשות התנועה. נתניהו, שהתמיכה בו בקרב הציבור הייתה גבוהה לפי הסקרים באותה התקופה, טען שיש לקיים את הבחירות לראשות התנועה בהקדם

האפשרי, ואילו **סילבן שלום** טען שיש לערוך אותן רק בסוף 2007. לאחר שמרכז הליכוד החליט לקיים את הפריימריס כבר ב-14 באוגוסט, פרש שלום מהמירוץ בטענה שלא ניתן לו זמן להיערך לבחירות וכינה את ההחלטה על הקדמת הבחירות "הצגה נוסח משטר הבעת' הסורי". בבחירות על ראשות הליכוד התמודדו נתניהו, **משה פייגלין** ו**דני דנון**, יו"ר הליכוד העולמי. נתניהו ניצח בהן ברוב של 73%, פייגלין קיבל 23.4% מקולות המצביעים ודנון קיבל 3.5% מהקולות בלבד.^[31]

הבחירות הפנימיות לרשימת הליכוד לכנסת ה-18 התקיימו ב-8 בדצמבר 2008^[33] והשתתפו בהן כלל מתפקדי הליכוד אשר בחרו 12 נציגים ברשימה ארצית ושני נציגים למשבצות העולים. בנוסף, כל מתפקד בחר נציג של המחוז אליו הוא משתייך. המקום הראשון **שורין** לנתניהו. תוצאות ראשונות פורסמו בלילה שאחרי הבחירות, אך לאחר מכן פורסמו תוצאות שונות במקצת על פי פרשנות אחרת של תקנת הליכוד. ערעורים שונים הוגשו לבית המשפט המחוזי על הרשימה, אולם רק ערעורו של **מיכאל רצון**, על דחיקת נציגי הרשימה הארצית מפני נציגי המחוזות, התקבלה, בטענה שהשינוי נעשה על מנת לדחוק אחורה את **משה פייגלין**, שהוא שיקול זר.^[34] אולם בית המשפט העליון ביטל את ההחלטה באומרו שהתערבות בהליכים בתוך מפלגה צריכה להיות מוגבלים למקרים קיצוניים, ושלא הוכח שאכן היו שיקולים זרים בפני בית הדין העליון של הליכוד, בניגוד לוועדת הבחירות שלה. השופטים גם בקשו שהליכוד תנקוט אמצעים כדי שמקרים כפי שהובאו בערעורים לא יישנו.^[35] סמוך להגשת הרשימה לוועדת הבחירות המרכזית חתם הליכוד על הסכם איחוד עם **מפלגת אח"י**, שפרשה מה**בית היהודי**, ובמסגרתו שוריינו לאח"י המקומות 39 (שלום לרנר) ו-45 (**אדמונד חסין**) ברשימת הליכוד-אח"י לכנסת השמונה עשרה.

בבחירות לכנסת ה-18 קיבלה תנועת הליכוד 27 מנדטים. אף על פי שקדימה קיבלה 28 מנדטים,^[36] הצליח בנימין נתניהו לגבש רוב קואליציוני יחד עם מפלגת **ישראל ביתנו**, **ש"ס** ו**מפלגת העבודה** ולהרכיב ממשלה. הממשלה אושרה ב-69 קולות, כאשר חמישה מחברי מפלגת העבודה בחרו להיות נוכחים במליאת הכנסת אך לא להשתתף בהצבעה. ב-31 במרץ 2009 הושבעה ממשלת ישראל ה-32 בראשות בנימין נתניהו שבה היו חברים 30 שרים ושמונה סגני שרים והיא הייתה מהממשלות הגדולות בהיסטוריה מדינת ישראל.^[37]

בתחילת דצמבר 2011 הודיע בנימין נתניהו על הקדמת הפריימריז על ראשות מפלגת הליכוד. כעבור מספר שבועות זכתה ההודעה לתמיכתו ואישור מרכז המפלגה, ונקבע מועד ההתמודדות לתאריך 31 בינואר 2012. **סילבן שלום**, שהתכוון להתמודד מול נתניהו, יצא בהכרזה על אי חוקיותו של ההליך, אך לבסוף הסיר את התמודדותו מול נתניהו. היחיד שהתייצב מול נתניהו היה **משה פייגלין**. בבחירות ניצח נתניהו כשהוא מקבל 74% מקולות הבוחרים, לעומת פייגלין ששימר את הישגו מהבחירות הקודמות – 24%.^[38]

באוקטובר 2012 הודיע בנימין נתניהו (יו"ר הליכוד) ו**אביגדור ליברמן** (יו"ר מפלגת ישראל ביתנו) על כוונתם להגיש רשימת מועמדים משותפת לשתי המפלגות, שנקראה "הליכוד – ישראל ביתנו", בבחירות לכנסת התשע עשרה.^[39] הסיעה המשותפת זכתה ב-31 מנדטים, מתוכם 20 לליכוד, ונתניהו מונה להקים את הממשלה השלישית בראשותו.

ב-9 ביולי 2014 פורקה הסיעה המשותפת למרכיביה, וסיעת הליכוד חזרה לתפקד כסיעה עצמאית.^[40]

ב-2 בדצמבר 2014 פיטר ראש הממשלה נתניהו ממשלתו את השרים **יאיר לפיד** ו**יצפי לבני**, בהאשמת חתרנות נגדו.^[41] בהמשך הערב התפטרו יתר שרי **יש עתיד**, ונתניהו הודיע על כוונתו לתמוך בהצעות החוק להקדמת הבחירות שהונחו על שלחנה של הכנסת באותם ימים. בבחירות לכנסת העשרים, שנערכו ב-17 במרץ 2015, זכה הליכוד לניצחון, והגדיל כוחו ל-30 מנדטים. ניצחון זה הושג בניגוד

בנימין נתניהו כראש ממשלת ישראל, 2015.

לתחזיות מוקדמות, שהראו על יתרון למפלגת המחנה הציוני בראשות **יצחק הרצוג**, הוצג על ידי נתניהו והליכוד ככזה שהושג "כנגד כל הסיכויים".^[42] תומכי הליכוד טענו כי הקמפיין הנגטיבי והאגרסבי שנעשה לטענתם כנגד המפלגה מצד "חוגי השמאל והתקשורת", יצר אפקט הפוך והוביל לתמיכה גדולה של מצביעים בבחירות אשר הציבה את הליכוד שוב כמפלגת השלטון. ביום הבחירות לכנסת העשרים, במטרה לגייס מצביעים נוספים למפלגתו, יצא נתניהו בהצהרה:

שלטון הימין בסכנה. המצביעים הערבים נעים בכמויות אל הקלפי. עמותות השמאל מביאות אותם באוטובוסים. לנו אין V15, יש לנו "צו 8", יש לנו רק אתכם. צאו אל הקלפי, תביאו את החברים ובני המשפחה, הצביעו מחל כדי לסגור את הפער בינינו לבין מפלגת "העבודה". בעזרתכם ובעזרת השם נקים ממשלה לאומית שתשמור על מדינת ישראל

ההתבטאות גררה ביקורת רחבת היקף נגד נתניהו, בישראל ומחוצה לה.

הביקורת, שהחלה כבר ביום הבחירות, נשמעה גם חודשים לאחר מכן. אמירתו של נתניהו העלתה לדיון את השיח סביב הגדרת מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, **זהותם הלאומית** של ערביי ישראל ואופן ההתייחסות לזכות ההצבעה והבחירה שלהם.^[43]

בספטמבר 2018, הצטרפה המפלגה לארגון גג של מפלגות שמרניות האיחוד הדמוקרטי הבינלאומי.^[44]

לקראת הבחירות לכנסת העשרים ואחת, ב-20 בפברואר 2019, נמסרה הודעה משותפת לליכוד ולבית היהודי, בה נאמר כי סוכם שרשימת **עוצמה יהודית** תרוץ כבלוק טכני עם הבית היהודי, ובתמורה הליכוד מתחייב לשריין את המקום ה-28 ברשימתו לכנסת, עבור ח"כ מהבית היהודי, שיוכל לעבור לבית היהודי מיד לאחר היבחרו לכנסת.^[45] חבר הכנסת ששורין הוא סגן שר הביטחון אלי בן דהן, וכדי למנוע עתירות נגד המהלך הועברה מפלגת אח"י של אפי איתם לידיו של בן דהן ובוצע איחוד מפלגות עם הליכוד.^[46] הליכוד זכה בכ-35 מנדטים המונים כ-26.46 אחוזים מן הקולות.^[47]

נשיא המדינה ראובן ריבלין הטיל על יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, להרכיב את **ממשלת ישראל השלושים וחמש**, אך זה כשל במשימה ודחף לקיים בחירות בפעם השנייה ב-2019, לראשונה בתולדות המדינה.^[48]

לקראת הבחירות לכנסת העשרים ושתיים, הודיעו ראשי המפלגות הליכוד וכולנו, על ריצה משותפת בבחירות. נציגי כולנו בכנסת ישובצו במקומות 5, 15, 29 ו-35. המפלגה קיבלה 32 מנדטים כך שרק שלושת המקומות הראשונים נכנסו, מתוכם **יפעת שאשא-ביטון** הוצבה כחלק ממפלגתה בעוד שאר הרשימה הצטרפה לליכוד.^[49]

לקראת הבחירות לכנסת העשרים ושלוש בוטלו הפריימריז לרשימת ליכוד והמועמדים לכנסת נשארו באותו מיקום, עם השריון למועמדי **כולנו בראשות יפעת שאשא-ביטון**. ב-26 בדצמבר 2019, בפריימריז שנערכו, התמודד **גדעון סער** על ראשות הליכוד מול נתניהו, ונתניהו נבחר כשקיבל 72.5% מהקולות.^[50]

בבחירות לכנסת העשרים ושלוש קיבלה המפלגה 36 מנדטים (תוספת של 4 מנדטים מהבחירות הקודמות), לעומת 33 מושבים למפלגת כחול לבן.^[51] הוקמה **ממשלת ישראל השלושים וחמש**, **ממשלת אחדות לאומית** תוך התחייבות לרשימה של נתניהו עם ראש כחול לבן, **בני גנץ**.

לקראת מערכת הבחירות לכנסת העשרים וארבע, הודיע **גדעון סער** כי הוא פורש מהליכוד כדי להקים את מפלגת **תקווה חדשה**. חברי הכנסת **זאב אלקין**, **שרן השכל**, **מיכל שיר** ו**יפעת שאשא-ביטון** הצטרפו אליו. לאחר הבחירות והקמת **ממשלת ישראל השלושים ושש**, הליכוד הלך לאופוזיציה לאחר 12 שנות שלטון רצופות.

מבנה המפלגה

הגוף הרחב ביותר במפלגת הליכוד הוא מתפקדי (חברי) התנועה, הקונים את חברותם בתשלום דמי חבר שנתיים. גוף זה בוחר את יו"ר המפלגה (ומועמדה לראשות הממשלה), את חברי המרכז של המפלגה, ורשאי להיבחר למוסדותיה. בעקבות שינוי בחוקת הליכוד שבוצע לפני **הבחירות לכנסת השבע עשרה** ב-2006, עברה למתפקדי התנועה גם הזכות לבחור את חברי הכנסת של התנועה בבחירות אישיות (פריימריס).

מוסדותיו הארציים של הליכוד הם:

- **מרכז הליכוד** – זהו המוסד העליון של התנועה, הרשאי להחליט בכל עניין ועניין של התנועה. בזמן התכנסותו הראשונית נקרא מוסד זה **ועידת הליכוד**, אך לאחר מכן הוא נהפך למרכז למשך ארבע השנים הבאות, עד לבחירתו מחדש. במרכז חברים כ-3000 צירים המורכבים מצירים שנבחרו בבחירות בסניפי התנועה בערים ומצירים מתוקף תפקידם. אלו הם חברי המרכז. בין השאר, מוסמך המרכז לשנות את חוקת המפלגה. עד 2006 היה המרכז אמון על בחירת חברי הכנסת של התנועה, אולם מספר שבועות לפני הבחירות הכלליות ב-2006 בחר המרכז לקבל את הצעתו של היו"ר, בנימין נתניהו, ולשנות את חוקת התנועה כך שהסמכות לבחירת הח"כים תועבר למתפקדים. היו"ר הנוכחי של מרכז הליכוד הוא **חיים כץ**

- **לשכת הליכוד** – זהו המוסד האמון על כל הנושאים המדיניים, הכלכליים, החברתיים והבין-מפלגתיים המצויים על סדר יומה של התנועה. הלשכה מורכבת בין השאר מחברי הכנסת של התנועה, ראשי ערים של התנועה וראשי הסניפים העירוניים של התנועה, אך תפקידה מוגבל לדיונים והמלצות בלבד ואין החלטותיה מחייבות, ולכן נחשבת לגוף חסר שיניים.
- **מזכירות הליכוד** – מוסד זה אחראי על תפקודה השוטף של תנועת הליכוד, והוא מטפל בענייני היום-יומיים. הוא מונה עד 61 חברים, ובאחריותו מינוי מנכ"ל התנועה וראשי האגפים הביצועיים של התנועה, וכמו כן הגדרת תפקידיהם סמכויותיהם ותחומי פעילותם, תוך הנחייתם ופיקוח עליהם במילוי תפקידם. יו"ר מזכירות הליכוד הוא **ישראל כ"ץ**
- **בית הדין** – המוסד ה**שיפוט**י העליון של התנועה. חברי התנועה ומוסדותיה כפופים להחלטותיו ומחויבים לשיפוטו. בבית הדין חברים שופטים בדימוס ומשפטיים, והם המכריעים בענייני בוררות בנושאים שונים וכן בעניינים מהותיים, חוקתיים וערכיים. בראש נשיאות בית הדין כיום עומד חה"כ לשעבר **מיכאל קליינר**

בנוסף למוסדות אלו קיימים סניפי הליכוד, המהווים את המוסדות המוניציפליים (עירוניים) של הליכוד, הקיימים בכל רשות או מועצה מקומית, בכפוף לקיומו של מספר מתפקדים מינימלי של הליכוד באותה רשות מקומית. סניפי הליכוד מורכבים כל אחד ממועצת סניף ומהנהלת סניף. מועצת הסניף אמונה על בחירת רשימת הליכוד בבחירות המקומיות ומועמדו לראשות הרשות המקומית הרלוונטית. כמו במוסדות הארציים, רק חברי ליכוד רשאים לבחור ולהיבחר להיות חברי מועצות הסניפים והנהלותיהם, בכפוף לתקופת **אכשרה**.

מחלקת קשרי חוץ והסברה – הגוף המנהל את קשרי החוץ של הליכוד עם מפלגות וגופים זרים וכן מופקד על הסברה מטעם תנועת הליכוד. בראש המחלקה עומד אלי חזן.

כמו כן, לליכוד סיעה משלו **בהסתדרות**, וכן נציגים **בהתאחדות הסטודנטים הארצית**. לליכוד גוף צעירים רשמי המכונה "**צעירי הליכוד**", המקיים, בין היתר, תאים סטודנטיאליים **באוניברסיטאות ובמכללות**, המכונים בדרך כלל "תא לביא". ראשיהם פעמים רבות, הם מועמדי הליכוד ליו"ר אגודת הסטודנטים באותו מוסד אקדמי. כפי ש"צעירי תנועת החירות" הצמיחו בעבר מנהיגות שחלקה נבחר לכנסת (מיקי איתן, מיכי רצון, ישראל כץ, מיכאל קליינר, לימור לבנת, רוני מילוא, צחי הנגבי ואחרים), כך גם "צעירי הליכוד" נחשבים "חממה" להצמחה של מנהיגות פוליטית ופרלמנטארית. כך בהיות יושבי ראש "צעירי הליכוד" – גלעד ארדן **ויואל חסון** – הפכו במרוצת השנים לחברי כנסת. יו"ר צעירי הליכוד הנוכחי הוא דוד שאין. **הליכוד העולמי**, ארגון הגג של סניפי הליכוד בעולם, אחראי על הטיפול בסניפים בארצות זרות ועל הקשר של תנועת הליכוד עם יהדות התפוצות. לליכוד העולמי מספר סניפים **בארצות הברית, קנדה, אוסטרליה, אפריקה** ורוב מדינות אירופה. החל משנת 2015 העומד בראש הליכוד העולמי הוא **יעקב חוגאל**, המכהן גם כסגן ומ"מ יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית.

משרדי ומנגנוני התנועה שוכנים **במצודת זאב**, המבנה ההיסטורי ששימש גם את תנועת החירות, **ברחוב המלך ג'ורג' 38** בתל אביב.

במקביל לגופים הרשמיים, פועלים בליכוד כמה ארגונים פנימיים וקבוצות מתפקדים הזוכים להכרה רשמית, אך אינם מהווים חלק ממנגנון המפלגה. בין הקבוצות הפעילות ניתן למנות את קבוצת "נתיב בליכוד" העוסקת בחקיקה לאומית-ליברלית, קבוצת "שגרירי הליכוד" העוסקת בהפצת מסרים לתומכי הליכוד להפצה ברשת, [52] במהלך **הבחירות לכנסת העשרים** ואחת פורסם בניו יורק **טיימס** ובאתר **ynet** שקבוצה זו לכאורה מממנת מערך גדול של משתמשים מזויפים בטוויטר שתפקידם להפיץ שקרים בעיקר על **בני גנץ**. [53] קבוצת **הליברלים בליכוד** שעוסקת בקידום מדיניות כלכלית חברתית הנשענת על עקרונות **הליברליזם הקלאסי, המטה הלאומי בליכוד** המקדם את נושא **ההתיישבות** ואת **הליכודניקים החדשים** – **הקבוצה הדמוקרטית** שמקדמים אגידה ליברלית-דמוקרטית.

סמל

אותיות **סמל** המפלגה נוצרו במקור בשנת 1977 על ידי **המעצב הגרפי גדעון שגיא**, אשר יצר גם את הסלסול של האות **למ"ד** כך שידמה לדגל המתנופף ברוח. בשנת 1981 שיפץ הפרסומאי **ראובן אדלר** את הסמל על בסיס **הגופן העברי "חיים"** בתצורה מוטה והוסיף את הצבע **הכחול**. [54] **קמפיינים** רבים של מועמדי הליכוד שלמ"ד בשמם משלבים את הלמ"ד המסולסלת, המזוהה עם הסמל.

ראשי המפלגה

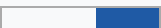

תמונה	שם (תקופת חיים)	תחילת כהונה	סיום כהונה	ממשלות שעמד בראשן
	מנחם בגין (1913–1992)	13 בספטמבר 1973	2 בספטמבר 1983	18, 19
	יצחק שמיר (1915–2012)	2 בספטמבר 1983 [55]	25 במרץ 1993	20, 22, 23, 24
	בנימין נתניהו (1949–)	25 במרץ 1993	6 ביולי 1999	27

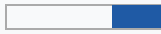

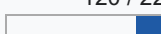
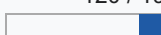
30, 29	21 בנובמבר 2005	6 ביולי 1999	אריאל שרון (1928–2014)		4
35, 34, 33, 32	מכהן	20 בדצמבר 2005	בנימין נתניהו (1949–)		(3)

נציגי הליכוד בכנסת

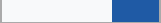

הערות	חברי כנסת	מושבים	כנסת
<ul style="list-style-type: none"> • אהוד אולמרט ואליעזר שוסטק פרשו מהמרכז החופשי ב-1974 והקימו את מפלגת המרכז העצמאי, שנשארה חברה בסיעת הליכוד. • ב-23 בדצמבר 1974 פרש אריאל שרון מהכנסת. החליף אותו יגאל כהן. • בנימין הלוי פרש מהליכוד ב-18 במרץ 1975 והקים סיעת יחיד. • ב-1976 התאחדו המפלגות המרכז העצמאי, הרשימה הממלכתית, והתנועה למען ארץ ישראל השלמה, והקימו את מפלגת לע"ם, שנשארה חברה בסיעת הליכוד. חברי המרכז החופשי עקיבא נוף ושמואל תמיר לא הצטרפו למפלגה החדשה, ופרשו מהליכוד ב-26 באוקטובר 1976 על מנת להקים מחדש את המרכז החופשי כסיעה עצמאית. • ב-19 בינואר 1977 פרש בנימין הלוי מהכנסת. החליף אותו חיים קופמן • ב-25 בינואר 1977 פרש שמואל תמיר מהכנסת. החליפה אותו ציטה לינקר. • ב-25 בינואר 1977 פרש עקיבא נוף מהכנסת. החליף אותו אמל נסראלדין. • הלל זיידל הצטרף לליכוד ב-15 בפברואר 1977 מטעם סיעת "אחדות", שהקים לאחר שפרש מהליברלים עצמאיים. 	<ul style="list-style-type: none"> • חרות: מנחם בגין, יוחנן בדר, בנימין הלוי, חיים לנדאו, יוסף קרמרמן, מנחם ידיד, יורם ארידור, חיים קורפו, בן-ציון קשת, דוד לוי, איתן לבני, יצחק שמיר, מאיר כהן-אבידב, משה ארנס, מתתיהו דרובלס, גאולה כהן, אברהם שכטרמן, חיים קופמן, אמל נסראלדין • המפלגה הליברלית: אלימלך-שמעון רימלט, שמחה ארליך, אריאל שרון, יוסף תמיר, שניאור זלמן אברמוב, גדעון פת, משה נסים, יצחק מודעי, יחזקאל פלומין, פסח גרופר, אברהם כץ, ידידיה בארי, ליאון דיציאן, ציטה לינקר, הלל זיידל • הרשימה הממלכתית: יגאל הורביץ, זלמן שובל, אמנון לין, יצחק פרץ, יגאל כהן • המרכז החופשי: שמואל תמיר, אליעזר שוסטק, עקיבא-נוף, אהוד אולמרט • התנועה למען ארץ ישראל השלמה: אברהם יפה 	<p>עם הקמת הסיעה: 120 / 39</p> <p>עם תם הכהונה: 120 / 40</p>	<p>הכנסת השמינית (1973)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • יצחק יצחקי ואריאל שרון הצטרפו לתנועת החרות משלומציון ב-5 ביולי 1977. • משה שמיר פרש מהליכוד ב-15 במאי 1979. • ב-18 ביוני 1979 פרש שמואל רכטמן מהכנסת. החליף אותו דוד שטרן. • גאולה כהן פרשה מהליכוד ב-17 ביולי 1979 והצטרפה למשה שמיר בהקמת סיעת בנא"י (התחיה). • יוסף תמיר פרש מהליכוד ב-31 בדצמבר 1979 והצטרף לתנועה לשינוי ויחזמה. • יצחק יצחקי פרש מהליכוד ב-14 באוקטובר 1980. ב-11 בנובמבר 1980 הקים את סיעת ישראל אחת. • יגאל הורביץ, יצחק פרץ וזלמן שובל פרשו מהליכוד ב-26 בינואר 1981 והקימו את סיעת רפ"י – הרשימה הממלכתית. • עקיבא נוף הצטרף לליכוד מסיעת אחווה, שנצרה לאחר הפילוג בסיעת ד"ש, ב-28 בינואר 1981. • יצחק פרץ חזר לליכוד ב-27 במאי 1981. 	<ul style="list-style-type: none"> • חרות: מנחם בגין, עזר ויצמן, יצחק שמיר, משה ארנס, דוד לוי, יורם ארדור, גאולה פהן, חיים קורפו, יגאל כהן אורגד, איתן לבני, מרדכי ציפורי, דב שילנסקי, יוסף רום, משה קצב, רוני מילוא, מיכאל דקל, מאיר כהן-אבידב, משה מרון, אמל נסראלדין, חיים קופמן, אריאל שרון, יצחק יצחקי, דוד שטרן, עקיבא נוף • המפלגה הליברלית: שמחה ארליך, משה נסים, גדעון פת, יחזקאל פלומין, אברהם שריר, פסח גרופר, הלל זיידל, יצחק מודעי, אברהם כץ, שמואל רכטמן, יצחק ברמן, אליקים גוסטב בדיאן, שרה דורון, יוסף-תמייה, מנחם סבידור • לע"ם: יגאל הורביץ, אליעזר שוסטק, משה שמיר, יגאל כהן, אמנון לין, אהוד אולמרט, זלמן שובל, יצחק פרץ 	<p>עם הקמת הסיעה: 120 / 43</p> <p>עם תם הכהונה: 120 / 40</p> 	<p>הכנסת התשיעית (1977)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ב-19 בינואר 1982 פרש מהכנסת משה ארנס. החליף אותו מיכאל קליינר. • ב-18 באוקטובר 1982 נפטר דוד שיפמן. החליף אותו אריאל וינשטיין. • אמנון לין ויצחק פרץ פרשו מהליכוד ב-26 באוקטובר 1982 והצטרפו למערך. • ב-19 ביוני 1983 נפטר שמחה ארליך. החליף אותו אברהם הירשזון. • ב-1984 נטמעה מפלגת לע"ם בתוך תנועת החרות. 	<ul style="list-style-type: none"> • חרות: מנחם בגין, דוד לוי, יעקב מרידור, יצחק שמיר, יורם ארדור, אריאל שרון, משה ארנס, דב שילנסקי, חיים קורפו, מרדכי ציפורי, אליהו בן-אלישר, רוני מילוא, משה קצב, מיכאל דקל, חיים קופמן, דוד מגן, אמל נסראלדין, יוסף רום, מרים גלזר תעסה, יגאל כהן אורגד, מאיר כהן-אבידב, מאיר שטרית, איתן לבני, מיכאל רייסר, עקיבא נוף, מיכאל קליינר • המפלגה הליברלית: שמחה ארליך, משה נסים, יצחק מודעי, גדעון פת, יצחק ברמן, פסח גרופר, מנחם סבידור, אברהם שריר, דוד שיפמן, פנחס גולדשטיין, דן תיכון, שרה דורון, דהר זייגרמן, אליעזר קולס, צבי רנר, יהודה פרח, בני שליטא, יצחק זיגר, אריאל וינשטיין • לע"ם: אליעזר שוסטק, יגאל כהן, אהוד אולמרט, אמנון לין, יצחק פרץ, אברהם הירשזון 	<p>עם הקמת הסיעה: 120 / 48</p> <p>עם תם הכהונה: 120 / 46</p> 	<p>הכנסת העשירית (1981)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ב-5 בפברואר 1985 נפטר יצחק זיגר. החליף אותו יעקב שמאי. • אהרן אבוחצירא הצטרף לסיעה ב-29 באוגוסט 1988 מתמ"י. • באוגוסט 1988 התאחדו סופית המפלגות חרות והמפלגה הליברלית שהרכיבו את הסיעה המשותפת, והקימו את מפלגת הליכוד. • יגאל הורביץ הצטרף לסיעה ב-27 בספטמבר 1988 מאומץ. • ב-27 באוקטובר 1988 נפטר מיכאל רייסר. החליף אותו דוד מור. 	<ul style="list-style-type: none"> • חרות: יצחק שמיר, דוד לוי, משה ארנס, אריאל שרון, יגאל כהן אורגד, יורם ארדור, אליעזר שוסטק, אליהו בן-אלישר, משה קצב, דוד מגן, רוני מילוא, מאיר שטרית, דב שילנסקי, מיכאל דקל, מיכאל רייסר, גדעון גדות, אהוד אולמרט, מיכאל איתן, מרים גלזר תעסה, מאיר כהן אבידב, יגאל כהן, עוזי לנדא, דן מרידור, אמל נסראלדין, עובדיה עלי, חיים קופמן, חיים קורפו, יעקב שמאי • המפלגה הליברלית: יצחק מודעי, משה נסים, אברהם שריר, פסח גרופר, גדעון פת, יצחק זיגר, אריאל וינשטיין, פנחס גולדשטיין, שרה דורון, אוריאל לין, יהושע מצא, אליעזר קולס, בני שליטא, דן תיכון, דוד מור • תמ"י: אהרן אבוחצירא • אומץ: יגאל הורביץ 	<p>120 / 41</p> 	<p>הכנסת ה-11 (1984)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ב-6 בדצמבר 1988 נפטר יגאל כהן. החליף אותו מיכאל קליינר. יוסף גולדברג, פנחס גולדשטיין, פסח גרופר, יצחק מודעי, חיים קופמן ואברהם שריר פרשו מהליכוד ב-15 במרץ 1990 והקימו את המפלגה לקידום הרעיון הציוני. אברהם שריר חזר לליכוד ב-18 ביוני 1990. ב-8 באוקטובר 1990 פרש זלמן שובל מהכנסת. החליף אותו חיים קופמן. יוסף גולדברג חזר לליכוד ב-4 בדצמבר 1990. ב-14 באפריל 1992 פרש חיים קורפו מהכנסת. החליפה אותו לימור לבנת. אפרים גור הצטרף לליכוד ב-17 במאי 1992 לאחר שפרש מהמערך ב-25 בדצמבר 1990. 	<p>יצחק שמיר, דוד לוי, יצחק מודעי, אריאל שרון, משה ארנס, יגאל הורביץ, משה נסים, משה קצב, בנימין נתניהו, אברהם שריר, דוד מגן, אהרן אבוחצירא, זאב בנימין בגין, דן תיכון, דן מרידור, אליהו בן-אלישר, גדעון פת, יעקב שמאי, רוני מילוא, פנחס גולדשטיין, חיים קורפו, אהוד אולמרט, אוריאל לין, עובדיה עלי, אריאל וינשטיין, ראובן ריבלין, יגאל כהן, יהודה פרח, מיכאל איתן, יהושע מצא, יוסף גולדברג, גדעון גדות, דב שילנסקי, פסח גרופר, עוזי לנדאו, צחי הנגבי, שאול עמור, שרה דורון, זלמן שובל, יהושע שגיא, יצחק מיכאל קליינר, חיים קופמן, לימור לבנת, אפרים גור</p>	<p>120 / 40</p> 	<p>הכנסת ה-12 (1988)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ב-30 בדצמבר 1993 פרש רוני מילוא מהכנסת. החליף אותו אריאל וינשטיין. ב-7 באוגוסט 1995 נפטר חיים קופמן. החליף אותו יוסף אחימאיר. אפרים גור פרש מהליכוד ב-7 במרץ 1996 והקים סיעת יחיד. ב-10 במרץ 1996 נפטר אריאל וינשטיין. החליף אותו מיכאל רצון. דוד לוי, דוד מגן פרשו ב-1 במרץ 1996 והקימו את גשר. 	<p>יצחק שמיר, אריאל שרון, דוד לוי, משה קצב, בנימין נתניהו, זאב בנימין בגין, רוני מילוא, משה נסים, דב שילנסקי, מאיר שטרית, אליהו בן-אלישר, אהוד אולמרט, דן תיכון, דוד מגן, דן מרידור, גדעון פת, עוזי לנדאו, שאול עמור, יהושע מצא, יעקב שמאי, צחי הנגבי, מיכאל איתן, עובדיה עלי, דוד מנע, אברהם הירשזון, חיים קופמן, רן נחמן, אסעד אסעד, אפרים גור, לימור לבנת, נעמי בלומנטל, סילבן שלום, אריאל וינשטיין, יוסף אחימאיר, מיכאל רצון</p>	<p>120 / 32</p> 	<p>הכנסת ה-13 (1992)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ב-1 בספטמבר 1996 עזב אליהו בן-אלישר את הכנסת. החליף אותו ראובן ריבלין. ב-18 בנובמבר 1998 עזב אהוד אולמרט ששימש במקביל כראש עיריית ירושלים את הכנסת, בעקבות קבלת חוק איסור כפל תפקידים. החליף אותו ישראל כץ. ב-30 בנובמבר 1998 עזב פני בדש חבר צומת, ששימש במקביל כראש מועצת עומר-להבים, את הכנסת, בעקבות קבלת חוק איסור כפל תפקידים. החליף אותו דורון שמואלי. ב-23 בפברואר 1999 עזבו נציגי גשר את הסיעה המשותפת, ושמה שונה להליכוד-צומת. בני בגין ודוד ראם עזבו את הליכוד והקימו את חרות. יצחק מרדכי ודן מרידור עזבו את הליכוד והקימו את מפלגת המרכז. ב-4 במרץ 1999 פרשו נציגי צומת מהסיעה המשותפת. 	<p>בנימין נתניהו, יצחק מרדכי, אריאל שרון, משה קצב, זאב בנימין בגין, אהוד אולמרט, דן מרידור, צחי הנגבי, עוזי לנדאו, לימור לבנת, מיכאל איתן, סילבן שלום, גדעון עזרא, מאיר שטרית, אליהו בן-אלישר, דן תיכון, נעמי בלומנטל, יהושע מצא, אברהם הירשזון, דוד ראם, זאב בויס, שאול עמור, ראובן ריבלין, ישראל כץ, דורון שמואלי</p>	<p>120 / 22</p> <p>(מתוך 32 לרשימה כולה)</p> 	<p>הכנסת ה-14 (1996)</p> <p>במסגרת הליכוד-גשר-צומת</p>
<ul style="list-style-type: none"> מועמדים בולטים ברשימה שלא נכנסו לכנסת: שאול עמור, מיכאל רצון, דוד מנע, גילה גמליאל, גלעד ארדן, משה כחלון, אסעד אסעד, דורון שמואלי, אלי אפללו, יחיאל חזן (רשימת מועמדים מלאה ראו כאן). ב-6 ביולי 1999 פרש בנימין נתניהו מהכנסת. החליף אותו יובל שטייניץ. ב-31 ביולי 2000 פרש משה קצב מהכנסת עקב בחירתו לנשיא מדינת ישראל. החליף אותו זאב בויס. ב-22 בפברואר 2002 פרש יהושע מצא מהכנסת. החליף אותו אלי כהן. יחיאל לסרי ורוני מילוא הצטרפו לליכוד ב-6 בנובמבר 2002 ממפלגת המרכז. 	<p>בנימין נתניהו, סילבן שלום, משה קצב, לימור לבנת, מאיר שטרית, גדעון עזרא, נעמי בלומנטל, אריאל שרון, עוזי לנדאו, ראובן ריבלין, דני נוה, צחי הנגבי, ישראל כץ, מיכאל איתן, יהושע מצא, משה ארנס, אברהם הירשזון, ציפי לבני, איוב קרא, יובל שטייניץ, זאב בויס, אלי כהן, יחיאל לסרי, רוני מילוא</p>	<p>120 / 19</p> 	<p>הכנסת ה-15 (1999)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • מועמדים בולטים ברשימה שלא נכנסו לכנסת: אביגדור קהלי, יוסי אחימאיר, רוני מילוא (רשימת מועמדים מלאה ראו כאן). • יולי אדלשטיין ומרינה סולודקין הצטרפו לסיעה ב-10 במרץ 2003 מטעם ישראל בעלייה. • ב-23 בנובמבר 2005 עזבו 14 ח"כים את הליכוד, והקימו יחד עם דוד טל מסיעת היחיד נ"י, את סיעת "אחריות לאומית", אשר החליפה את שמה בהמשך לקדימה. • ב-10 בדצמבר 2005 פרש צחי הנגבי מהכנסת לטובת מפלגת קדימה. החליפה אותו פנינה רוזנבלום^[56] • ב-5 בינואר 2006 פרש עמרי שרון, שעבר קודם לכן לקדימה, מהכנסת עקב הרשעתו בפלילים. החליף אותו דוד מנע. 	<p>אריאל שרון, בנימין נתניהו, צחי הנגבי, סילבן שלום, דני נוה, לימור לבנת, ישראל כץ, גדעון עזרא, נעמי בלומנטל, עוזי לנדאו, גילה גמליאל, יובל שטייניץ, ציפי לבני, מיכאל איתן, מאיר שטרית, דוד לוי, רוחמה אברהם, גדעון סער, דניאל בנלולו, מיכאל רצון, מג'לי והבה, יעקב אדרי, אהוד יתום, אלי אפללו, משה כחלון, עמרי שרון, מיכאל גורלובסקי, גלעד ארדן, רוני בר-און, ענבל גבריאל, יחיאל חזן, אהוד אולמרט, זאב בוים, אברהם הירשזון, לאה נס, ראובן ריבלין, חיים כץ, איוב קרא, פנינה רוזנבלום, דוד מנע</p>	<p>120 / 38</p> 	<p>הכנסת ה-16 (2003)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מועמדים בולטים ברשימה שלא נכנסו לכנסת: עוזי לנדאו, לאה נס, נעמי בלומנטל, (רשימת מועמדים מלאה ראו כאן). • ב-20 בנובמבר 2006 פרש נתן שרנסקי מהכנסת. החליף אותו חיים כץ. • ב-25 בפברואר 2007 פרש דני נוה מהכנסת. החליף אותו יואל יולי אדלשטיין. 	<p>בנימין נתניהו, סילבן שלום, משה כחלון, גלעד ארדן, גדעון סער, מיכאל איתן, ראובן ריבלין, דני נוה, יובל שטייניץ, לימור לבנת, נתן שרנסקי, ישראל כץ, חיים כץ, יולי אדלשטיין</p>	<p>120 / 12</p> 	<p>הכנסת ה-17 (2006)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מועמדי מפלגת אח"י: שלום לרנר (מקום 39), אדמונד חסין (מקום 45). • מועמדים בולטים ברשימה שלא נכנסו לכנסת: משה פייגלין, מיכאל רצון, אהוד יתום (רשימת מועמדים מלאה ראו כאן). • ב-16 בספטמבר 2012 פרש יוסי פלד מהכנסת.^[57] החליף אותו אללי אדמסו. 	<p>בנימין נתניהו, גדעון סער, גלעד ארדן, רובי ריבלין, בני בגין, משה כחלון, סילבן שלום, משה יעלון, יובל שטייניץ, לאה נס, ישראל כץ, יולי אדלשטיין, לימור לבנת, חיים כץ, יוסי פלד, מיכאל איתן, דן מרידור, ציפי חוטובלי, גילה גמליאל, זאב אלקין, יריב לוין, ציון פיניאן, איוב קרא, דני דנון, כרמל שאמה-הכהן, אופיר אקוניס, מירי רגב, אללי אדמסו</p>	<p>120 / 27</p> 	<p>הכנסת ה-18 (2009) במסגרת הליכוד-אח"י</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מועמדים בולטים ברשימה שלא נכנסו לכנסת: ציון פיניאן, לאה נס, אבי דיכטר, אללי אדמסו, איוב קרא, אריה ביבי • ב-10 ביוני 2014 נבחר ראובן ריבלין לתפקיד נשיא המדינה. החליף אותו כרמל שאמה הכהן. • ב-6 באוגוסט 2014 נבחר כרמל שאמה הכהן לתפקיד שגריר ישראל ל-OECD^[59] והוחלף על ידי אלכס מילר מסיעת ישראל ביתנו. • ב-4 בנובמבר 2014 התפטר גדעון סער מהכנסת והוחלף על ידי לאון ליטניצקי מסיעת ישראל ביתנו. • רשימת מועמדים מלאה, הכוללת גם את נציגי ישראל ביתנו, ראו כאן. 	<p>בנימין נתניהו, גדעון סער, גלעד ארדן, סילבן שלום, ישראל כץ, דני דנון, ראובן ריבלין, משה יעלון, זאב אלקין, ציפי חוטובלי, יריב לוין, יולי אדלשטיין, חיים כץ, מירי רגב, משה פייגלין, יובל שטייניץ, צחי הנגבי, לימור לבנת, אופיר אקוניס, גילה גמליאל, כרמל שאמה-הכהן</p>	<p>120 / 18</p> <p>(מתוך 31 לרשימה כולה)^[58]</p>	<p>הכנסת ה-19 (2013) במסגרת הליכוד – ישראל ביתנו</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ב-27 באוגוסט 2015 מונה דני דנון לשגריר ישראל באו"ם^[60] והוחלף על ידי שרן השכל • ב-27 בדצמבר 2015 נכנסה לתוקפה התפטרות של סילבן שלום מהכנסת.^[61] החליפו אמיר אוחנה • ב-23 במאי 2016 נכנסה לתוקפה התפטרות של משה יעלון שהודיע על לקיחת פסק זמן מהחיים הפוליטיים.^[62] הוחלף על ידי יהודה גליק • ב-18 בנובמבר 2018 החליפה אוסנת מארק את ז'קי לוי, שנבחר לראשות עיריית בית שאן^[63] 	<p>בנימין נתניהו, גלעד ארדן, יולי אדלשטיין, ישראל כץ, מירי רגב, סילבן שלום, משה יעלון, זאב אלקין, דני דנון, יריב לוין, בני בגין, צחי הנגבי, יובל שטייניץ, גילה גמליאל, אופיר אקוניס, דוד ביטן, חיים כץ, ז'קי לוי, יואב קיש, ציפי חוטובלי, דודי אמסלם, מיקי זוהר, ענת ברקו, איוב קרא, נאוה בוקר, אבי דיכטר, אברהם נגוסה, נורית קורן, ירון מזוז, אורן חזן, שרן השכל, אמיר אוחנה, יהודה גליק, אוסנת מארק</p>	<p>120 / 30</p> 	<p>הכנסת העשירי (2015)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • מטעם מפלגת אח"י נבחר אלי בן-דהן שהוצב במקום 28 ברשימה המשותפת • אלי בן-דהן ומפלגתו התפלגו מסיעת הליכוד ב-5 ביוני 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • הליכוד: בנימין נתניהו, יולי אדלשטיין, ישראל כץ, גלעד ארדן, גדעון סער, מירי רגב, יריב לוין, יואב גלנט, ניר ברקת, גילה גמליאל, אבי דיכטר, זאב אלקין, חיים כץ, צחי הנגבי, אופיר אקוניס, יובל שטייניץ, ציפי חוטובלי, דודי אמסלם, אמיר אוחנה, אופיר כץ, אתי חוה עטייה, יואב קיש, דוד ביטן, קרן ברק, שלמה קרעי, מיקי זוהר, שרן השכל, מיכל שיר, קטי שטרית, פטין מולא, מאי גולן, עוזי דיין, אריאל קלנר, אוסנת מארק • אח"י: אלי בן-דהן 	<p>120 / 35</p> <p>(34 למפלגה)</p>	<p>הכנסת העשרים ואחת (2019)</p>
<p>3 מקומות ברשימה שורייני לחברי כולנו שחברו לליכוד.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • הליכוד: בנימין נתניהו, יולי אדלשטיין, ישראל כץ, גלעד ארדן, משה כחלון, גדעון סער, מירי רגב, יריב לוין, יואב גלנט, ניר ברקת, גילה גמליאל, אבי דיכטר, זאב אלקין, חיים כץ, אלי כהן, צחי הנגבי, אופיר אקוניס, יובל שטייניץ, ציפי חוטובלי, דודי אמסלם, אמיר אוחנה, אופיר כץ, אתי חוה עטייה, יואב קיש, דוד ביטן, קרן ברק, שלמה קרעי, מיקי זוהר, שרן השכל, מיכל שיר, קטי שטרית • כולנו: יפעת שאשא-ביטון 	<p>120 / 32</p> <p>(31 למפלגה)</p>	<p>הכנסת העשרים ושתיים (2019)</p>
<p>3 מקומות ברשימה שורייני לחברי כולנו שחברו לליכוד.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ב-5 ביולי 2020: • ציפי חוטובלי הפסיקה את חברותה בכנסת במסגרת "החוק הנורווגי" ובמקומה נכנס אריאל קלנר. • מונה גלעד ארדן לשגריר ישראל באו"ם והוחלף על ידי אוסנת מארק. • ב-30 ביולי 2020, אמיר אוחנה הפסיק את חברותו בכנסת במסגרת "החוק הנורווגי" ובמקומו נכנס עמית הלוי.^[64] • ב-13 בדצמבר 2020, התפטר מהכנסת גדעון סער כדי להקים מפלגה חדשה, החליף אותו ניסים ואטורי.^[65] • ב-24 בדצמבר 2020, התפטרה מהכנסת מיכל שיר כדי להצטרף למפלגת תקווה חדשה, החליף אותה שבח שטרן.^[66] • ב-25 בדצמבר 2020, התפטרה מהכנסת שרן השכל כדי להצטרף למפלגת תקווה חדשה, החליף אותה איוב קרא.^[67] • ב-27 בדצמבר 2020, התפטר מהכנסת זאב אלקין כדי להצטרף למפלגת תקווה חדשה, החליפה אותו מטי יוגב.^[68] 	<ul style="list-style-type: none"> • הליכוד: בנימין נתניהו, יולי אדלשטיין, ישראל כץ, גלעד ארדן, גדעון סער, מירי רגב, יריב לוין, יואב גלנט, ניר ברקת, גילה גמליאל, אבי דיכטר, זאב אלקין, חיים כץ, אלי כהן, צחי הנגבי, אופיר אקוניס, יובל שטייניץ, ציפי חוטובלי, דודי אמסלם, גדי יברקן, אמיר אוחנה, אופיר כץ, אתי חוה עטייה, יואב קיש, דוד ביטן, קרן ברק, שלמה קרעי, מיקי זוהר, שרן השכל, מיכל שיר, קטי שטרית, פטין מולא, מאי גולן, טלי פלוסקוב, עוזי דיין, אריאל קלנר, אוסנת מארק, עמית הלוי, ניסים ואטורי, שבח שטרן, איוב קרא, מטי יוגב • כולנו: יפעת שאשא-ביטון 	<p>120 / 36</p> <p>(35 למפלגה)</p>	<p>הכנסת העשרים ושלוש (2020)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ב-27 ביוני 2021 התפלג אופיר סופר אשר התמודד כמפלגה נפרדת ועבר לסייעת הציונות הדתית. מועמדים בולטים שלא נכנסו: אוננת מארק ונאיל זועבי 	<ul style="list-style-type: none"> הליכוד: בנימין נתניהו, יולי אדלשטיין, ישראל כ"ץ, מירי רגב, יריב לוין, יואב גלנט, ניר ברקת, גילה גמליאל, אבי דיכטר, גלית דיסטל-אטבריאן, חיים כץ, אלי כהן, צחי הנגבי, אופיר אקוניס, יובל שטייניץ, דודי אמסלם, גדי יברקן, אמיר אוחנה, אופיר כץ, אתי עטייה, יואב קיש, דוד ביטן, קרן ברק, שלמה קרעי, מיקי זוהר, אורלי לוי-אבקסיס, קטי שטרית, פטין מולא, מאי גולן עתידי אחד: אופיר-סופר 	<p>120 / 29</p> 	<p>הכנסת העשרים וארבע (2021)</p>
---	--	--	---

תוצאות בחירות

הערות	קואליציה/אופוזיציה	+/-	מושבים	קולות	מנהיג	בחירות
	אופוזיציה	▲ 7	120 / 39	473,309 (#2)		1973
במהלך הקנדציה התמזגה שלומציון עם המפלגה והוסיפו לה כ-2 מנדטים בפועל	קואליציה	▲ 4	120 / 43	583,968 (#1)	מנחם בגין	1977
	קואליציה	▲ 3	120 / 48	718,941 (#1)		1981
	קואליציה	▼ 7	120 / 41	661,302 (#2)		1984
	קואליציה	▼ 1	120 / 40	709,305 (#1)	יצחק שמיר	1988
	אופוזיציה	▼ 8	120 / 32	651,229 (#2)		1992
כחלק מהליכוד-גשר-צומת	קואליציה	▼ 10	120 / 22	767,401 (#2)	בנימין נתניהו	1996
במהלך הקנדציה הוחלף נתניהו ושרון מונה ליו"ר הליכוד וניצח בבחירות לראשות הממשלה שנערכו ב-2001	אופוזיציה (1999-2001)	▼ 3	120 / 19	468,103 (#2)		1999
	קואליציה (2001-2003)				אריאל שרון	2001
	קואליציה	▲ 19	120 / 38	925,279 (#1)		2003
	אופוזיציה	▼ 26	120 / 12	281,996 (#4)		2006
כחלק מהליכוד-אח"י	קואליציה	▲ 15	120 / 27	729,054 (#2)		2009
כחלק מהליכוד - ישראל ביתנו	קואליציה	▼ 7	120 / 20	885,163 (#1)	כחלק מהליכוד - ישראל ביתנו	2013
	קואליציה	▲ 12	120 / 30	985,408 (#1)	בנימין נתניהו	2015
	בחירות בזק	▲ 5	120 / 35	1,140,370 (#1)		2019 א
	בחירות בזק	▼ 3	120 / 32	1,113,617 (#2)		2019 ב
	קואליציה	▲ 4	120 / 36	1,352,449 (#1)		2020

שיתופי פעולה וארגונים בינלאומיים

מפלגת הליכוד הצטרפה בסוף שנת 2016 כחברה במפלגת "ברית השמרנים והרפורמיסטים באירופה" אשר מפעילה את סיעת השמרנים והרפורמיסטים האירופים בפרלמנט האירופי. בנוסף, נמצאת המפלגה במגעים להצטרפות לארגון הבינלאומי של המפלגות השמרניות, ה-International Democrat Union, IDU. למפלגת הליכוד נציגויות בארצות הברית ובאירופה, ואף ארגון בינלאומי בשם הליכוד העולמי, ובעלת נציגות בהסתדרות הציונית העולמית ומוסדותיה. במאי 2017 הצטרפה המפלגה גם לארגון "האינטרנציונל השמרני", ארגון גג למפלגות ימין שמרניות על משקל האינטרנציונל הסוציאליסטי, שהוקם באותה שנה, ומנהל אגף קשרי החוץ של המפלגה, אלי חזן, השתתף בכנס היסוד שנערך במיאמי, פלורידה.^[69] בפברואר 2018 צורפה המפלגה לארגון גג שמרני נוסף, האיחוד הדמוקרטי הבין לאומי, בכנס שנערך במדריד, והתקבלה על ידי יושב ראש האיחוד, ראש ממשלת קנדה לשעבר סטיבן הרפר.^[דרוש מקור].

לקריאה נוספת

- מאלטלנה עד הנה: גלגולה של תנועה, מחרות לליכוד, עריכה: אברהם דיסקין, הוצאת כרמל ומרכז מורשת מנחם בגין, 2011 (הספר בקטלוג ULI)
- דור זייגרמן, המהפך הליברלי – מיזוגים פוליטיים: חקר המפלגה הליברלית בישראל, הוצאת שוקן, 2013 (הספר בקטלוג ULI)
- גיל סמוסוב, הנסיכים: כיצד כבשו בני המשפחה הלוחמת את הנהגת המדינה, דביר, 2015

קישורים חיצוניים

מיזמי קרן ויקימדיה
ציטוטים בוויקיציטוט: הליכוד
תמונות ומדיה בוויקישיתוף: הליכוד

- אתר האינטרנט הרשמי של הליכוד
- הליכוד, ברשת החברתית פייסבוק
- הליכוד, ברשת החברתית טוויטר
- הליכוד, ביישום טלגרם

- הליכוד בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה באתר הכנסת
- הליכוד בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה בכנסת הנוכחית (הסיעה הנוכחית)
- הליכוד באתר הכנסת (הסיעה בכנסות 8–18)
- הליכוד – תנועה לאומית ליברלית באתר הכנסת (הסיעה בכנסת ה-19)
- הליכוד, באתר "כנסת פתוחה"
- דני פילק, אנחנו העם (אתם לא!): פופליזם מכיל ופופליזם מדריר בישראל.^[דרוש מקור] עיונים – המאסף 20, מכון בן-גוריון, 2010, עמ' 28–48
- אמיר גולדשטיין, לידתה של אלטרנטיבה פוליטית: הדרך לליכוד, 1973.^[דרוש מקור] ישראל 67–77: המשכיות ומפנה, עיונים – נושא, מכון בן-גוריון, 2017, עמ' 130–158
- הליכוד, באתר אנציקלופדיה בריטניקה (באנגלית)

הערות שוליים

- [↑] רשם המפלגות
- [↑] אמנת הליכוד נחתמה סופית, דבר, עיתונות יהודית היסטורית, 14 בספטמבר 1973
- [↑] טל שניידר, בליכוד רצים מצע – נתניהו מתנגד, באתר מאקו, 7 בפברואר 2015
- [↑] הליכוד, באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה
- [↑] צבי זרחיה, נתניהו עולה לנו ביוקר: ההוצאות על לחם, דלק, מים, פירות וירקות צפויות לעלות, באתר TheMarker, 3 ביולי 2009
- [↑] גיא רולניק, בנימין נתניהו: "הפחתת מסים תאיץ המשק כמו דלק סילוני", באתר TheMarker, 1 בפברואר 2009
- [↑] חוקת הליכוד, סעיף ב'
- [↑] חגי עמית, הפריימריז בליכוד הם יום הניצחון של עובדי רשות שדות התעופה והתעשייה האווירית, באתר TheMarker, 6 בפברואר 2019
- [↑] פרופ קמיל פוקס יודע איך נתניהו מנצח בבחירות - אבל לא בטוח שהוא יהיה ראש הממשלה הבא, themarker, 28 בדצמבר 2018
- [↑] אריק בנדר, חוק הגיוור הצבאי אושר בכנסת בקריאה טרומית, באתר nrg, 15 בדצמבר 2010
- [↑] 11.0 11.1 Alan Arian, Security Threatened: Surveying Israeli Opinion on Peace and War, pages 143-145
- [↑] 12.0 12.1 Alan Arian, Security Threatened: Surveying Israeli Opinion on Peace and War, pages 149-151
- [↑] אברהם דיסקין ויואל תמנליס, הערה לעניין ההתפשטת הגאוגרפית של התמיכה בליכוד: 1961-1981, ועמירם גונן, ההתפשטת הגאוגרפית של התמיכה בליכוד: הערה להערה, מדינה ממשל ויחסים בינלאומיים 26, אביב תשמ"ז, עמ' 117-127
- [↑] חוסי נחמיאס, יו"ר ברית יוצאי מרקו: "להחזיר השד לבקבוק", באתר ynet, 7 במרץ 2006
- [↑] אבי שילון, בגין, 1913-1992, הוצאת עם עובד, 2007. עמוד 247
- [↑] שוברים את הכלים^[דרוש מקור]

17. ^ מנחם רהט, מומחים לסאונד, באתר nrg, 26 בספטמבר 2005
18. ^ ליל המיקרופונים הראשון: כך זה היה, באתר ynet, 30 בנובמבר 2004
19. ^ דניאל בן סימון, עין ערך מרכז הליכוד, באתר הארץ, 7 בינואר 2007
20. ^ בוגי: דן חלוץ השחית את צה"ל, באתר "עניין מרכזי", 6 ביולי 2007
21. ^ סגן השר הנדל בתגובה לתוכנית שרון: "עומק העקירה כעומק החקירה", באתר ynet, 2 בפברואר 2004
22. ^ שרון: ההתנתקות תוצג למשאל בקרב מתפקדי הליכוד לפני הדיון בממשלה, באתר גלובס, 30 במרץ 2004
23. ^ אטילה שומפליבי ודיאנה בחור-ניר, תבוסת שרון: 59.5% - נגד ההתנתקות, 39.7% - בעד, באתר ynet, 3 במאי 2004
24. ^ אטילה שומפליבי, שרון הציג: תוכנית ההתנתקות מחברי המרכז, באתר ynet, 6 בינואר 2004
25. ^ כתיב ynet, שרון: אגיש תוכנית חלופית לממשלה ולכנסת, באתר ynet, 3 במאי 2004
26. ^ דיאנה בחור-ניר ואטילה שומפליבי, שר האוצר נתניהו התפטר: "בגלל ההתנתקות", באתר ynet, 7 באוגוסט 2005
27. ^ אין רוב לשרון: החליט לדחות את ההצבעה על מינוי בוים, בראון ואולמרט לשרים לשבוע הבא, באתר גלובס, 31 באוקטובר 2005
28. ^ מיה בנגל, שלום פתח הקמפיין: "ביבי כבר ברח בעבר", באתר nrg, 30 בנובמבר 2005
29. ^ אטילה שומפליבי ואילן מרסאים, עוזי לנדאו פורש מהמירוץ, תומך בנתניהו, באתר ynet, 5 בדצמבר 2005
30. ^ רוני סופר, מופז עוזב את הליכוד, עובר לקדימה, באתר ynet, 11 בדצמבר 2005
31. ^ 31.0 31.1 מיה בנגל, נתניהו ניצח בפריימריז - פייגלין הושאר בחוץ, באתר nrg, 15 באוגוסט 2007
32. ^ מזל מועלם, סימנת קמפיין הליכוד: "קדימה לגבולות 67", באתר הארץ, 19 בינואר 2006
33. ^ אמנון מרדנה, "כוכבי הליכוד" יתמודדו בפריימריז ב-8 בדצמבר, באתר ynet, 13 בנובמבר 2008
34. ^ עתירה נוספת עשויה לשנות את רשימת הליכוד, באתר וואלה!
35. ^ עזריאל יפית נ. גיא יפרח, 28 בדצמבר 2008
36. ^ כתיב ynet, אין הכרעה בבחירות 2009: קדימה 28, הליכוד 27, באתר ynet, 11 בפברואר 2009
37. ^ ירון דרוקמן, שלושים מי יודע: פני הממשלה, באתר ynet, 31 במרץ 2009
38. ^ אטילה שומפליבי, נתניהו אחרי הניצחון הצפוי: "יש זמן לבחירות", באתר ynet, 1 בפברואר 2012
39. ^ לילך ויסמן, הליכוד וישראל ביתנו חוברים למפלגה משותפת: נתניהו וליברמן סיכמו על ריצה משותפת בבחירות, באתר גלובס, 25 באוקטובר 2012
40. ^ ועדת הכנסת אישרה את התפלגות סיעת ישראל ביתנו מהליכוד, באתר הכנסת
41. ^ אטילה שומפליבי, נתניהו פיטר את לפיד ולבני: "לא אסבול שרים שתוקפים מתוך הממשלה", באתר ynet, 2 בדצמבר 2014
42. ^ TheMarker Online, ניצחון גדול לנתניהו: 30 מנדטים לליכוד, לעומת 24 למחנה הציוני, באתר TheMarker, 18 במרץ 2015
43. ^ אורנה כהן, בן-גוריון, נתניהו ואזרחי ישראל הערבים, באתר "מולד", 2 באפריל 2015
- Was Netanyahu's apology to Israeli Arabs sincere?, באתר CNN, 24 במרץ 2015 (באנגלית)
44. ^ אריאל כהנא, הליכוד צורף לארגון הגג של המפלגות השמרניות, באתר ישראל היום, 22 בספטמבר 2018
45. ^ מרכז הבית היהודי אישר את האיחוד עם עוצמה יהודית, ynet, 20-02-2019
46. ^ הליכוד והבית היהודי שריינו את בן דהן במפלגת אח", סרוגים, 21-02-2019
47. ^ תוצאות האמת של הבחירות לכנסת ה-21, ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 (ארכיון)
48. ^ יהונתן ליס, ריבלין הטיל על נתניהו את הרכבת הממשלה ה-35: "הרוב אמר את דברו", הארץ, 17.04.2019 20:03
49. ^ יובל קרני, כחלון 5 בליכוד: אושר איחוד עם כולנו וביטול הפריימריז, באתר ynet, 28 במאי 2019
50. ^ הליכוד שלו: נתניהו הביס את סער בפריימריז, באתר ynet, 27 בדצמבר 2019
51. ^ ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23 | תוצאות ארציות, votes23.bechirof.gov.il
52. ^ טוויטר, mobile.twitter.com
53. ^ כך פועל מערך עצום של חשבונות מזויפים למען קמפיין הליכוד, m.ynet.co.il
54. ^ יובל סער, עכבר העיר אונליין, כיצד נוצר הלוגו של אובמה?, באתר הארץ, 30 בדצמבר 2008
55. ^ שמיר גבר על לוי 437 מול 302 אחרי מאבק דרמטי ב-02.02 בליה, דבר, עיתונות יהודית היסטורית, 2 בספטמבר 1983
56. ^ פנינה הזנבלום תתמנה לח"כית במקום הנגבי, באתר וואלה!, 7 בדצמבר 2005
57. ^ השר יוסי פלד הגיש את התפטרותו ליושב ראש הכנסת, באתר וואלה!, 13 בספטמבר 2012
58. ^ מפלגת הליכוד קטנה מ-20 ל-18 מושבים בכנסת, לאחר התפטרותם של גדעון סער וכרמל שאמה הכהן מהכנסת וכניסת 2 נציגי "ישראל ביתנו".
59. ^ יהונתן ליס, ח"כ שאמה הכהן ימונה לשגריר ל-OECD ביוזמת ליברמן, וישראל ביתנו תתחזק, באתר הארץ, 31 ביולי 2014
60. ^ דנה סומברג, דני דנון מונה לשגריר ישראל באו"ם: "מודה לראש הממשלה על האמון", באתר מעריב אונליין, 14 באוגוסט 2015
61. ^ תומר ניר, עכשיו זה רשמי: סילבן שלום התפטר מהכנסת, באתר "סרוגים", 24 בדצמבר 2015
62. ^ נועם אמיר, משה יעלון התפטר ולקח פסק זמן מהפוליטיקה: "חוסר אמון בנתניהו", באתר מעריב אונליין, 20 במאי 2016
63. ^ אריק בנדר, עו"ד אוסנת מארק תחליף את זקי לוי בכנסת, האישה ה-36 בבית הנבחרים, באתר מעריב אונליין, 31 באוקטובר 2018
64. ^ טל שניידר, לראשונה בליכוד הופעל החוק הנורבגי: השר לביטחון הפנים אמיר אוחנה התפטר מהכנסת, באתר גלובס, 28 ביולי 2020
65. ^ מוחן אזולאי, סער עוזב את הליכוד למפלגה חדשה ומתפטר מהכנסת: "להחליף את שלטון נתניהו", באתר ynet, 8 בדצמבר 2020
66. ^ בוצי רובין, עוזבת לסער: ח"כ מיכל שיר התפטרה מהכנסת, באתר "סרוגים", 22 בדצמבר 2020
67. ^ חזקי ברוך, חברת הכנסת שרן השכל עוזבת את הליכוד ומצטרפת אל מפלגת "תקווה חדשה - אחדות לישראל" בראשות גדעון סער, באתר ערוץ 7, 23 בדצמבר 2020
68. ^ עטרה גרמן, אלקין התפטר מהכנסת, בליכוד עדיין המומים, בעיתון מקור ראשון, 27 בדצמבר 2020
69. ^ nrg חדשות, התשובה של הימין לאינטרנציונל הסוציאליסטי, באתר nrg, 2 ביוני 2017

סיעות הכנסת התשיעית	
קואליציה	הליכוד (חרות, המפלגה הליברלית, לע"ם), ד"ש, מפד"ל, שלומציון, אגודת ישראל, התנועה הדמוקרטית, ח"כ יחיד: משה דיין
אופוזיציה	המערך (העבודה, מפ"ם), חד"ש (הפנתרים השחורים, רק"ח), פיתוח ושלום, מחנה שלי"י, רצ, ל"ע, פועלי אגודת ישראל, הרשימה הערבית המאוחדת
סיעות הכנסת השש עשרה	
קואליציה	הליכוד • העבודה-מימד (העבודה, מימד) • שינוי • קדימה • האיחוד הלאומי (ישראל ביתנו, מולדת, תקומה, אח"י) • מפד"ל • ישראל בעלייה
אופוזיציה	רע"ם • בל"ד • עם אחד • חד"ש-תע"ל (חד"ש, תע"ל) • מרצ-הבחירה הדמוקרטית-שח"ר (מרצ, הבחירה הדמוקרטית, תנועת שח"ר) • ש"ס • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה)
סיעות הכנסת השבע עשרה	
קואליציה	קדימה • העבודה-מימד (העבודה, מימד) • ש"ס • מפלגת הגמלאים • ישראל ביתנו
אופוזיציה	הליכוד • האיחוד הלאומי-מפד"ל (מפד"ל, מולדת, אח"י, תקומה) • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • מרצ-יחד • בל"ד • רע"מ-תע"ל (רע"מ, תע"ל) • חד"ש
סיעות הכנסת השמונה עשרה	
קואליציה	הליכוד-אח"י (הליכוד , אח"י) • ישראל ביתנו • ש"ס • יהדות התורה (דגל התורה, אגודת ישראל) • העבודה • הבית היהודי
אופוזיציה	קדימה • האיחוד הלאומי (התקווה, תקומה, ארץ ישראל שלנו) • התנועה החדשה מרצ • בל"ד • חד"ש • רע"מ-תע"ל (רע"מ, תע"ל)
סיעות הכנסת התשע עשרה	
קואליציה	הליכוד • הבית היהודי (מפד"ל, האיחוד הלאומי – תקומה) • ישראל ביתנו • יש עתיד • התנועה (התנועה הירוקה)
אופוזיציה	העבודה • ש"ס • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • מרצ • רע"מ-תע"ל-מד"ע (רע"מ, תע"ל, מד"ע) • חד"ש (מק"י, תראבוט, עצמאיים) • בל"ד • קדימה
סיעות הכנסת העשרים	
קואליציה	הבית היהודי (מפד"ל, האיחוד הלאומי – תקומה) • הימין החדש • הליכוד • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • כולנו • ש"ס
אופוזיציה	העבודה • התנועה (התנועה, התנועה הירוקה) • הרשימה המשותפת (חד"ש, רע"מ, בל"ד, תע"ל) • יש עתיד • ישראל ביתנו • מרצ • ח"כ יחידה: אורלי לוי-אבקסיס
סיעות הכנסת העשרים ואחת	
הליכוד	כחול לבן (חוסן לישראל, יש עתיד, תל"ם) • ש"ס • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • חד"ש-תע"ל (חד"ש, תע"ל) • העבודה • ישראל ביתנו • איחוד מפלגות הימין (הבית היהודי, האיחוד הלאומי – תקומה) • מרצ • כולנו • רע"מ-בל"ד (רע"מ, בל"ד)
סיעות הכנסת העשרים ושתיים	
הליכוד	(הליכוד, כולנו) • כחול לבן (חוסן לישראל, יש עתיד, תל"ם) • הרשימה המשותפת (חד"ש, בל"ד, תע"ל, רע"מ) • ש"ס • ישראל ביתנו • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • ימינה (הימין החדש, הבית היהודי האיחוד הלאומי – תקומה) • העבודה-גשר (העבודה, גשר • המחנה הדמוקרטי (מרצ, התנועה הירוקה, ישראל דמוקרטית)
סיעות הכנסת העשרים ושלוש	
קואליציה	הליכוד (הליכוד, כולנו) • כחול לבן (חוסן לישראל) • ש"ס • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • העבודה • גשר • הבית היהודי
אופוזיציה	יש עתיד – תל"ם (יש עתיד, תל"ם) • הרשימה המשותפת (חד"ש, רע"מ, בל"ד, תע"ל) • ימינה (הימין החדש, האיחוד הלאומי – תקומה) • ישראל ביתנו • ישראל – דרך ארץ
סיעות הכנסת העשרים וארבע	
קואליציה	יש עתיד • כחול לבן (חוסן לישראל) • ימינה (הימין החדש) • העבודה • ישראל ביתנו • תקווה חדשה • מרצ • רע"מ
אופוזיציה	הליכוד • ש"ס • יהדות התורה (אגודת ישראל, דגל התורה) • הציונות הדתית (האיחוד הלאומי – תקומה, עצמה יהודית, נעם) • הרשימה המשותפת (בל"ד, חד"ש, תע"ל)
רשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת השבע עשרה	
מיוצגות בכנסת ה-16	העבודה • ש"ס • הליכוד • יהדות התורה • מרצ • רע"מ-תע"ל • חד"ש • בל"ד • שינוי
לא מיוצגות בכנסת ה-16	קדימה • ישראל ביתנו • איחוד לאומי-מפד"ל • מפלגת הגמלאים • הירוקים • עלה ירוק • חזית יהודית לאומית • רע"ש - זכויות הגבר במשפחה • חרות - התנועה הלאומית • צומת • דע"ם • חץ • ברית עולים • לידר • מפלגה לאומית ערבית • תפנית • כוח הכסף - למיגור שלטון הבנקים • לב • לחם • הציונות החדשה • עז לעניים • עתיד אחד - עתיד טוב לישראל
מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל	
רשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת השמונה עשרה	
מיוצגות בכנסת ה-17	קדימה • הליכוד-אח"י • ישראל ביתנו • העבודה • ש"ס • יהדות התורה • רע"מ-תע"ל • חד"ש • מרצ • בל"ד • מפלגת הגמלאים

האיחוד הלאומי • הבית היהודי • התנועה הירוקה-מימד • עלה ירוק • הירוקים • ישראל חזקה • מפלגת צבר • כח להשפיע • דעם • ישראל המתחדשת • ניצולי השואה עם בוגרי עלה ירוק • לידר • צומת • כוח הכסף • רע"ש • זכויות הגבר במשפחה • הישראלים • מפלגת אור • אחריות • ברית עולם • לב • לזוז • לחמי חברה מאוחדים

לא מיוצגות בכנסת
ה-17

מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל

רשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת העשרים

הבית היהודי • הליכוד • המחנה הציוני • הרשימה המשותפת • יהדות התורה • יש עתיד • ישראל ביתנו • כולנו • מרצ • ש"ס • מפלגת אור • הירוקים • הפיראטים • התקווה לשינוי • ובזכותן • יחד (אלי ישי) • כולנו חברים נ נח • מנהיגות חברתית • מפלגת כלכלה • עלה ירוק • נבחרת העם (הזמנית) • פרח • שכירות בכבוד • תומכי מפלגת הדמוקראטורה • הרשימה הערבית

מיוצגות בכנסת ה-19
לא מיוצגות בכנסת ה-19

רשימות המועמדים לכנסת - באתר הכנסת • מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל

רשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת העשרים ואחת

הליכוד • העבודה • כחול לבן • כולנו • יהדות התורה • רע"ם-בל"ד • חד"ש-תע"ל • איחוד מפלגות הימין • ש"ס • מרצ • ישראל ביתנו • הימין החדש • גשר • צומת • אחריות למיידים • איחוד בני הברית • אני ואתה • ארץ ישראל שלנו • בט"ח • ברית עולם • כלכלה ירוקה - מדינה אחת • הפיראטים • הרשימה הממלכתית • הרשימה הערבית • התקווה לשינוי • זהות • זכויותינו בקולנו • חינוך • ישר • כבוד האדם • כולנו חברים נ נח • כל ישראל אחים • מגן • מהתחלה • מנהיגות חברתית • מפלגת האזרחים הוותיקים • פשוט אהבה • צדק חברתי • צדק לכל • קץ • שווים

מיוצגות בכנסת ה-20
לא מיוצגות בכנסת ה-20

רשימות המועמדים לכנסת - באתר הכנסת • מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל

רשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת העשרים ושתיים

הליכוד (כ-הליכוד וכולנו) • כחול לבן • העבודה-גשר (כ-העבודה) • הרשימה המשותפת (כ-רע"ם-בל"ד וחד"ש-תע"ל) • ימינה (כ-איחוד מפלגות הימין) • ש"ס • ישראל ביתנו • יהדות התורה • המחנה הדמוקרטי (כ-מרצ) • עוצמה יהודית (פרשה מאיחוד מפלגות הימין) • אדום לבן הבלתי משוחדים • איחוד בני הברית • דעם • האחדות העממית • הגוש התנ"כי • הדמוקראטורה • הימין החילוני • הפיראטים • זכויותינו בקולנו • כבוד האדם • כראמה ומוסאוא - כבוד ושוויון • מנהיגות חברתית • מתקדמת • סדר חדש • עוצמה כלכלית • צדק • צומת • צפון • קמ"ה

מיוצגות בכנסת ה-21
לא מיוצגות בכנסת ה-21

רשימות המועמדים לכנסת - באתר הכנסת • מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל

רשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת העשרים ושלוש

כחול לבן • הליכוד • הרשימה המשותפת • העבודה-גשר-מרצ (כ-העבודה-גשר והמחנה הדמוקרטי) • ש"ס • ישראל ביתנו • יהדות התורה • ימינה (כ-הימין החדש והבית היהודי - האיחוד הלאומי) • אדום לבן • אני ואתה - מפלגת העם הישראלית • דעם • הברית המשותפת • החזון • הלב היהודי • הפיראטים • ישראל סטט זכויותינו בקולנו לחיות טוב יותר • כבוד האדם • כח להשפיע למען העם לחיות בכבוד • מנהיגות חברתית • מפלגת הגוש התנ"כי • משפט צדק • מתקדמת • סדר חדש לשינוי שיטת הבחירות בישראל • עוצמה יהודית • עוצמה ליברלית-כלכלית • פעולה לישראל • קול המשים • קמ"ה - קידום מעמד הפרט • שמע בראשות נפתלי גולדמן

מיוצגות בכנסת ה-22
לא מיוצגות בכנסת ה-22

רשימות המועמדים לכנסת - באתר הכנסת • מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל

רשימות המתמודדות בבחירות לכנסת העשרים וארבע

הליכוד • יש עתיד • הרשימה המשותפת • כחול לבן • ש"ס • יהדות התורה • ישראל ביתנו • ימינה • הצינות הדתית • העבודה • מרצ • רע"מ • תקווה חדשה • עם שלם • צומת • המפלגה הכלכלית החדשה • מפלגת חץ • הפיראטים • דעם • מנהיגות חברתית • רפא רק בריאות • הלב היהודי • הישראלים • משפט צדק • שמע • קמ"ה • המפץ החברתי - הגמלאים • סדר חדש • אנחנו • הגוש התנ"כי • עולם חדש • כבוד האדם • התקווה לשינוי • הברית המשותפת • אני ואתה • עצמנו עצמאים וליברלים • הבלתי אפשרי - אפשרי

מיוצגות בכנסת ה-23
לא מיוצגות בכנסת ה-23

רשימות המועמדים לכנסת - באתר הכנסת • מפלגות בישראל • הכנסת • פוליטיקה של ישראל

הערך באדיבות ויקיפדיה העברית, קרדיט, רשימת התורמים רישיון cc-by-sa 3.0

קטגוריות: המכלול: השלמה - המכלול: ערכים הדורשים הבהרה סיעות בכנסת הליכוד ישראל: מפלגות מפלגות ציוניות	ציונות חויזיוניסטית ציונות כללית מפלגות שמרניות ישראל: מפלגות ימין ישראל: מפלגות ליברליות
סיעות החברות בממשלת ישראל ה-18 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-19 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-20	סיעות החברות בממשלת ישראל ה-21 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-22 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-23
סיעות החברות בממשלת ישראל ה-24 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-29	סיעות החברות בממשלת ישראל ה-30 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-34
סיעות החברות בממשלת ישראל ה-32 סיעות החברות בממשלת ישראל ה-33	

דף זה נערך לאחרונה ב־13:22, 3 ביולי 2022.

חלק מתכני אתר זה מקורם בוויקיפדיה העברית. דף שמצויין בסופו /או בתחילת הגרסאות הקודמות שלו כי מקורו בוויקיפדיה העברית, הטקסט בדף מוגש באדיבות ויקיפדיה העברית בכפוף לרישיון [Creative Commons ייחוס-שיתוף זהה 3.0](#). (ניתן לעיין שם בדף המקורי, וברשימת התורמים). תכנים אחרים שנוצרו באתר זה ומתפרסמים בו בלא שמצויין עליהם במפורש אחרת - כל הזכויות עליהם שמורות למכון [חכמת התורה](#) (בע"מ, חל"צ, מלכ"ר). המכון מעניק תשות לשימוש אישי (לא מסחרי ולא ציבורי) בתכנים אלו. יתכן וישנם תנאים נוספים, ראה [הבהרה משפטית](#).

דף זה נצפה 5,561 פעמים.

מדיניות הפרטיות | אודות המכלול | הבהרות משפטיות | תצוגת מכשירים ניידים